

KOULUTERVEYSKYSELYN TULOKSIA 2021

Merja Pihlajasaari

Mielenterveys-, päihde- ja väkivaltakoordinaattori

merja.m.pihlajasaari@jyvaskyla.fi

JYVÄSKYLÄ

KOULUTERVEYSKYSELY

Kouluterveyskysely tuottaa tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saannista ja palveluista.

Kysely antaa tietoa koulujen ja oppilaitosten työn kehittämiseen sekä päätöksentekoon kunnissa ja alueilla.

Vuoden 2021 kyselyssä painottuvat kysymykset **mielenterveydestä** ja ravitsemuksesta ja. Lisäksi on muutama koronaepidemiaan liittyvä kysymys. Tietoa saadaan myös ulkomaalaistaustaisten, toimintarajoitteisten ja kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten hyvinvoinnista.

Tutustu seurantatietoon lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja avun saannista: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset>

Tiedonkeruu toteutettiin 1.3.–28.5.2021. Koko tiedonkeruun ajan maassa oli poikkeustila koronaepidemian takia.

Tiedonkeruun ajankohdat eri kouluasteilla olivat:

- perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat 1.3.–9.4.2021
- perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat 15.3.–28.5.2021
- lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat 1.3.–28.5.2021.

Verrattaessa vuoden 2021 tuloksia aikaisempien vuosien tuloksiin täytyy ottaa huomioon:

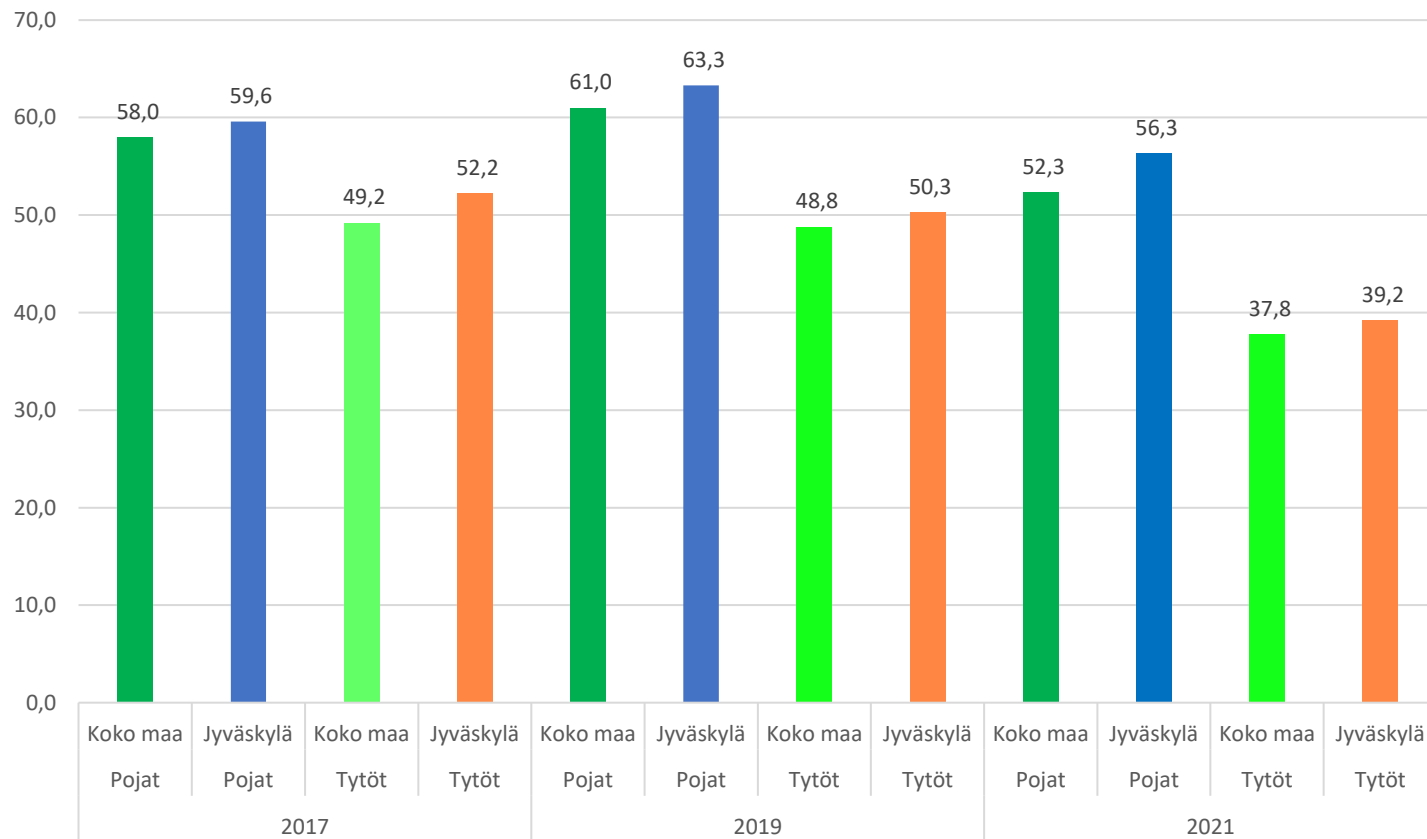
- Aiempaa pidempi tiedonkeruu-aika
- Koronaepidemian aiheuttamat poikkeusolot
- Osa vastaajista vastasi etäopetuksessa

1. HYVINVOINTI, OSALLISUUS JA VAPAA-AIKA

HYVINVOINTI, OSALLISUUS JA VAPAA-AIKA

4.-5.LK, JYVÄSKYLÄ 2017-2021

Elämään tyytyväisyys; Erittäin tyytyväinen elämäänsä, %

Jyväskylä:

Kouluterveyskyselyyn vastanneista 4.-5. luokkalaisista lapsista moni kertoi olevansa erittäin tyytyväinen elämäänsä. Verrattuna vuoden 2019 tuloksiin tyytyväisyys elämään oli kuitenkin vähentynyt vuonna 2021; pojat 56,3% (2019 63,3%) ja tytöt 39,2% (50,3%).

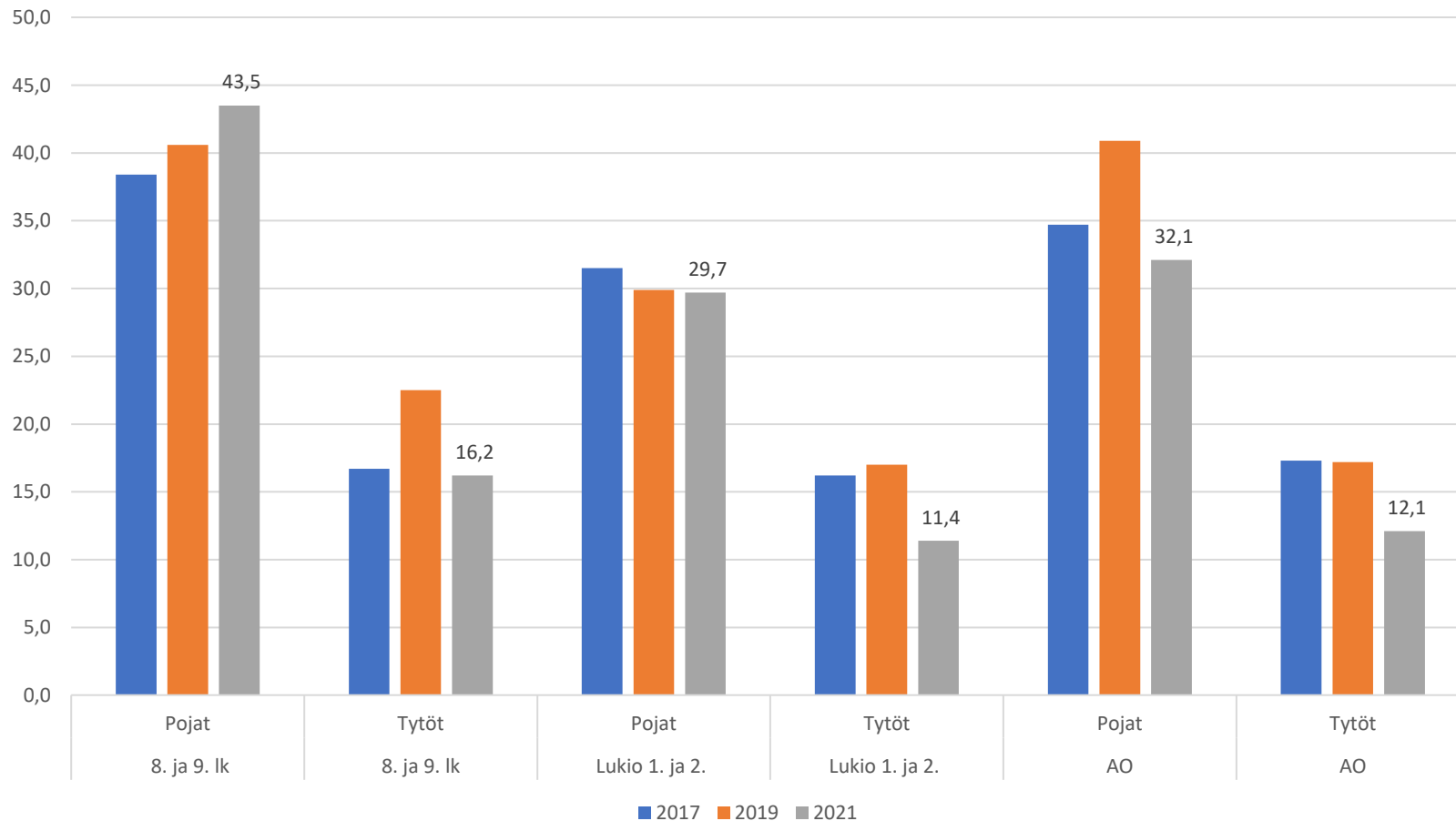
Vastaavanlainen tulos näkyy myös koko maan tarkastelussa.

HYVINVOINTI, OSALLISUUS JA VAPAA-AIKA

8.-9.LK, LUKION 1. JA 2. VUOSI JA AMMATILLINEN OPPILAITOS

JYVÄSKYLÄ 2017-2021

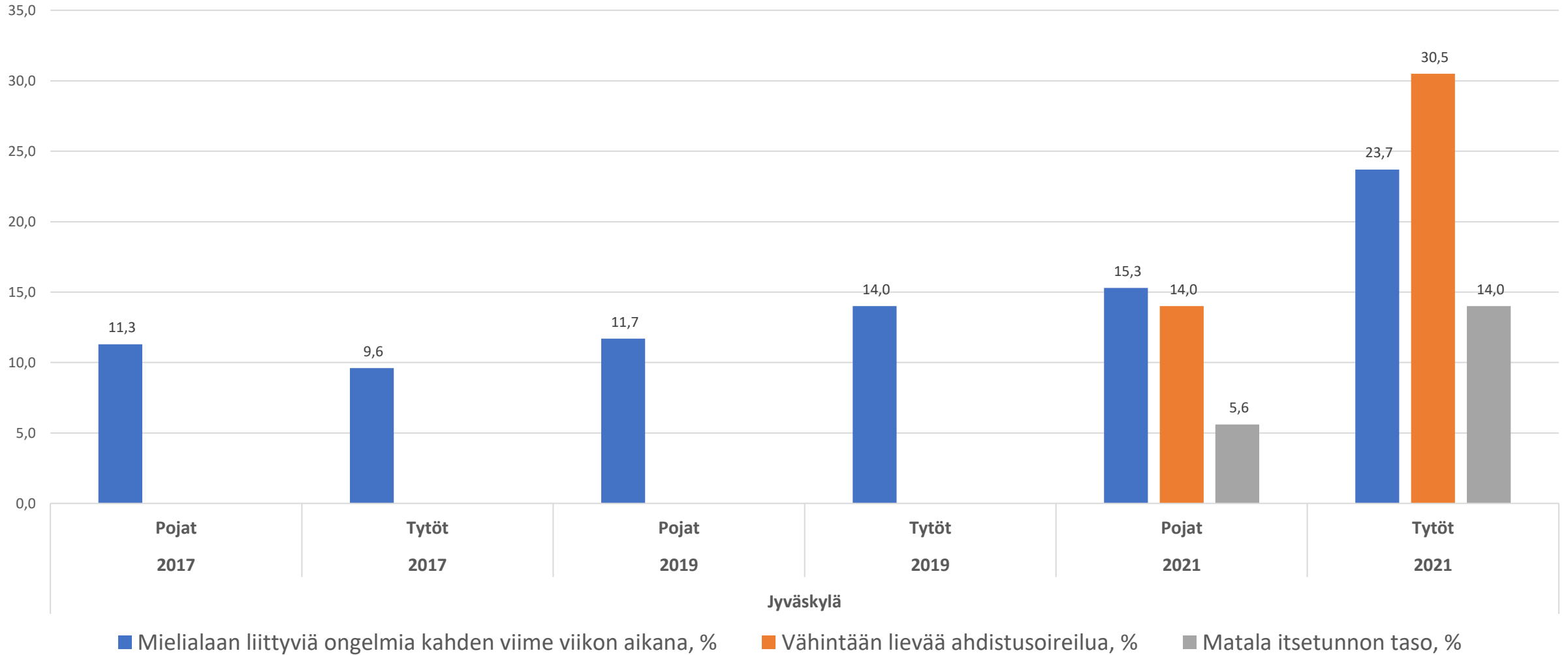
Erittäin tyytyväinen elämäänsä, % Jyväskylä

2. TERVEYS

MIELENTERVEYS 2017-2021

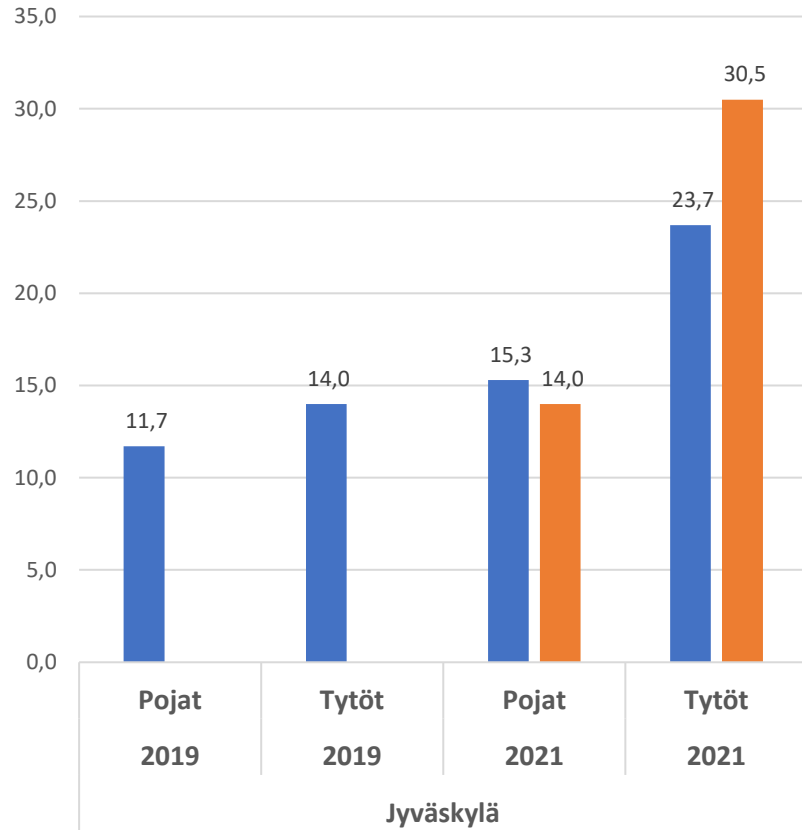
4.-5. LUOKAN TYTÖT JA POJAT, JYVÄSKYLÄ

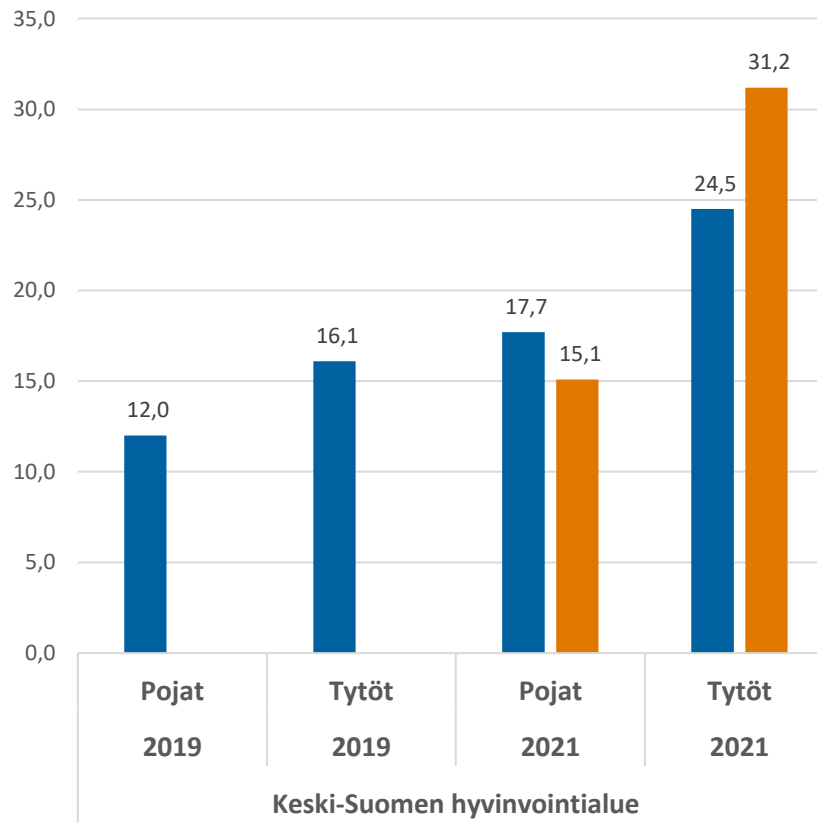
MIELIALAAN LIITTYVÄT ONGELMAT JA AHDISTUS: VERTAILU JKL - KESKI-SUOMI - KOKO MAA

4. JA 5. LUOKAN TYTÖT JA POJAT 2019-2021

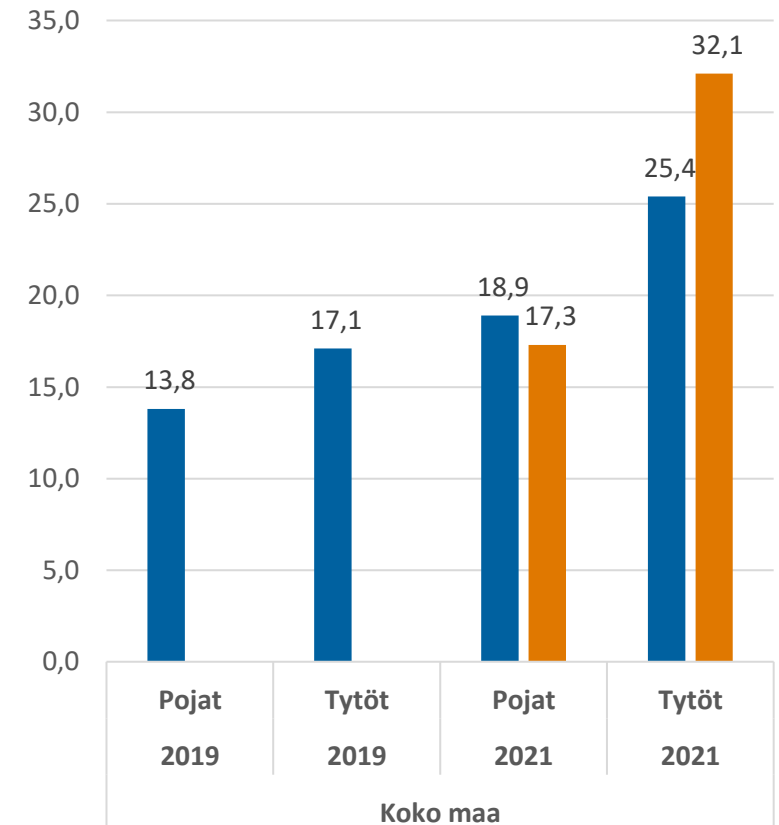
Jyväskylä

Keski-Suomi

Koko maa

■ Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, %
 ■ Vähintään lievää ahdistusoireilua, %

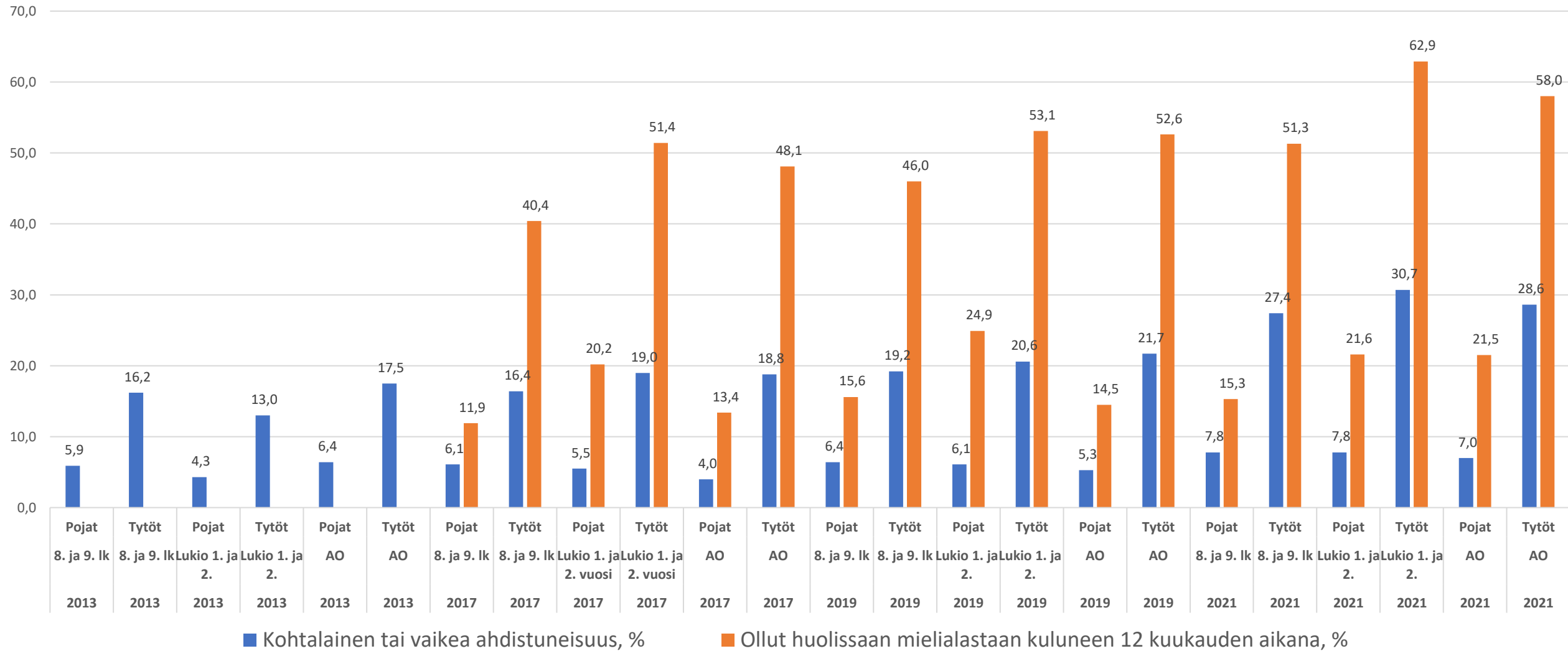
■ Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, %
 ■ Vähintään lievää ahdistusoireilua, %

■ Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, %
 ■ Vähintään lievää ahdistusoireilua, %

MIELIALA 2013-2021, JYVÄSKYLÄ

8.-9LK, LUKIO JA AMMATILLINEN OPPILAITOS

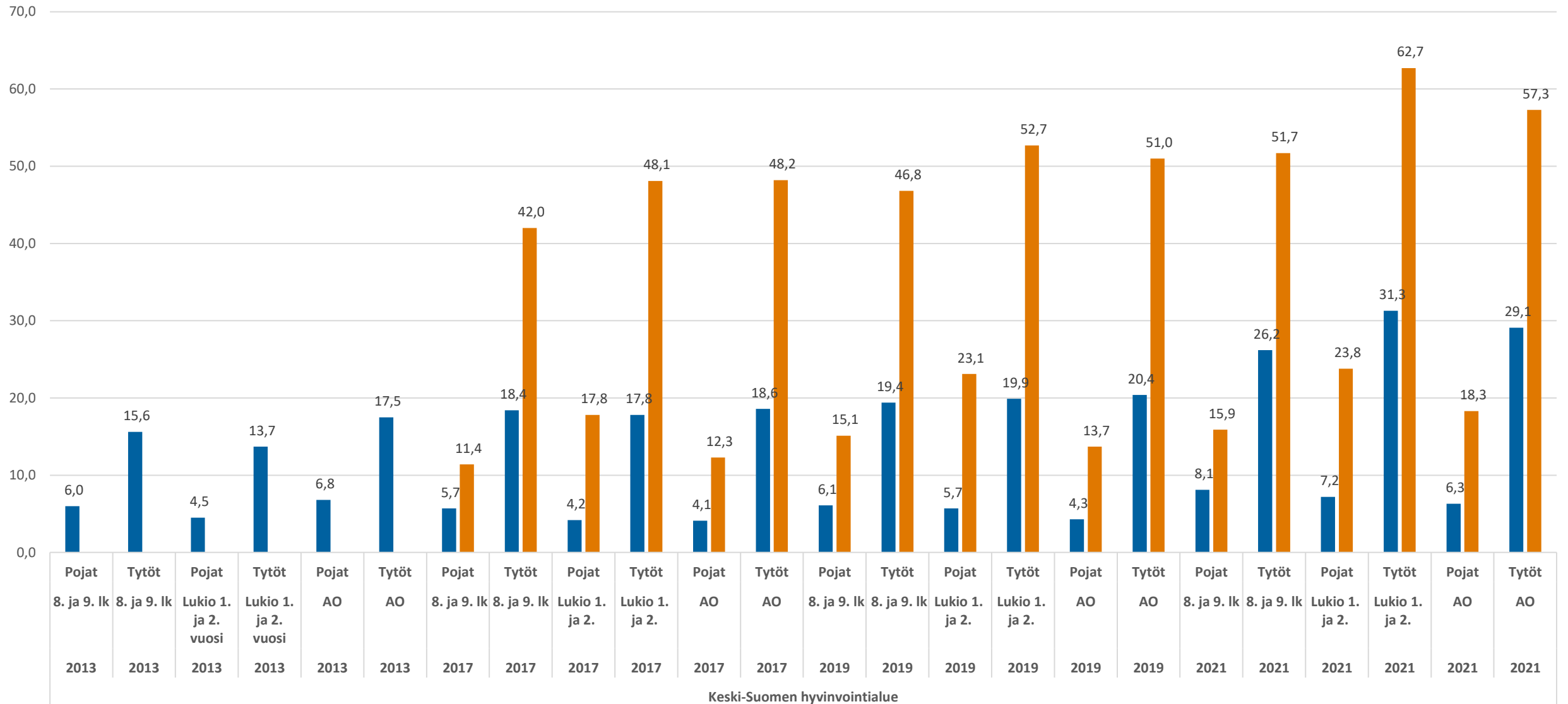

■ Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %

■ Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

MIELIALA 2013-2021

8.-9LK, LUKIO JA AO, KESKI-SUOMI

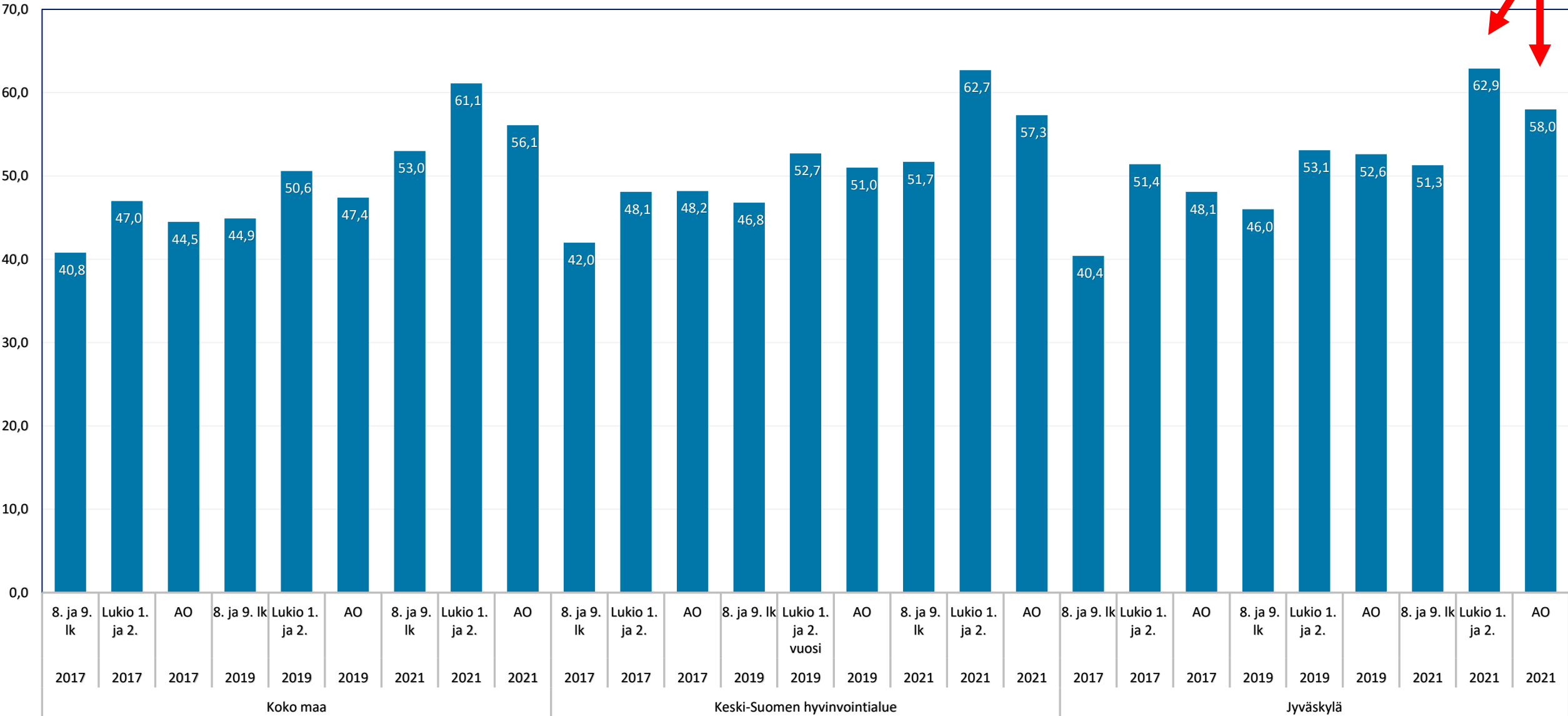
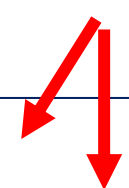

Keski-Suomen hyvinvointialue

■ Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %

■ Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

TYTÖT 2017-2021: 8-9lk, lukio 1. ja 2 sekä AO
 Vertailu: koko maa - Keski-Suomi - Jyväskylä
 Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

3. ELINTAVAT

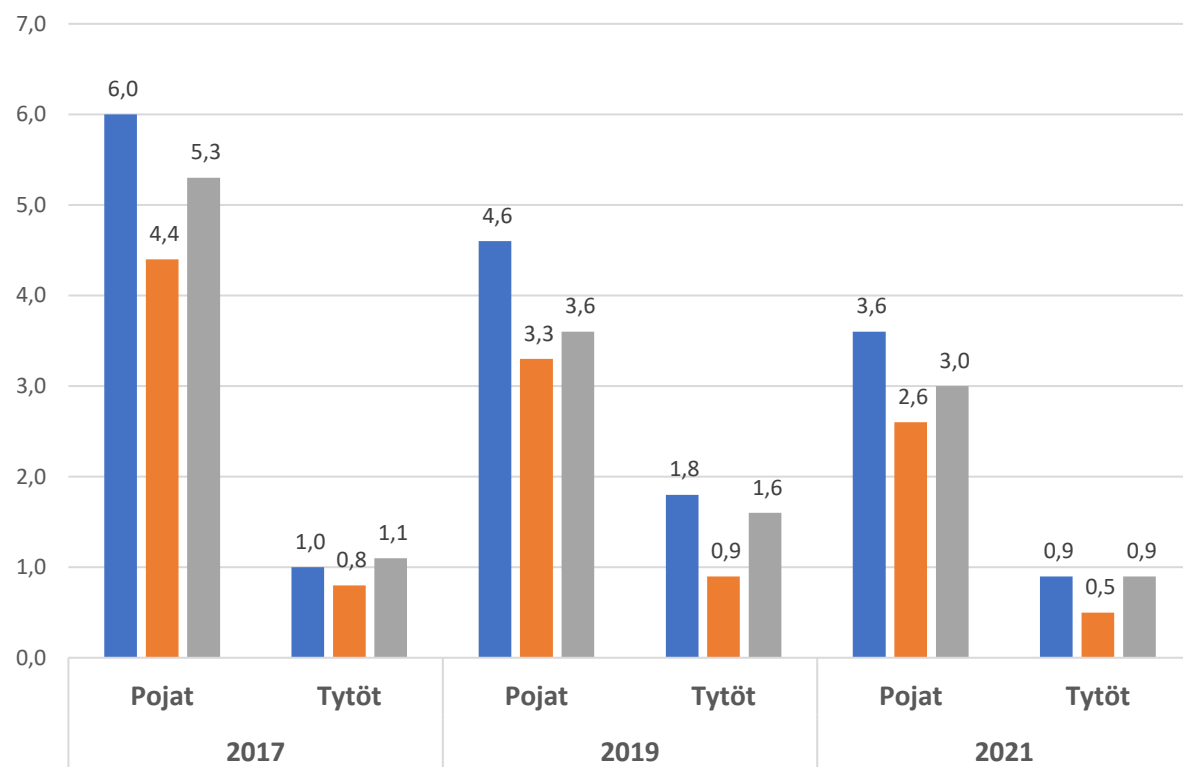
Plussaa:

Jyväskyläläisten tyttöjen ilmoittamana (vähintään kerran tupakoinut, nuuskannut, kokeillut sähkösavuketta) hieman vähemmän vertailussa koko maahan.

Huomioitavaa:

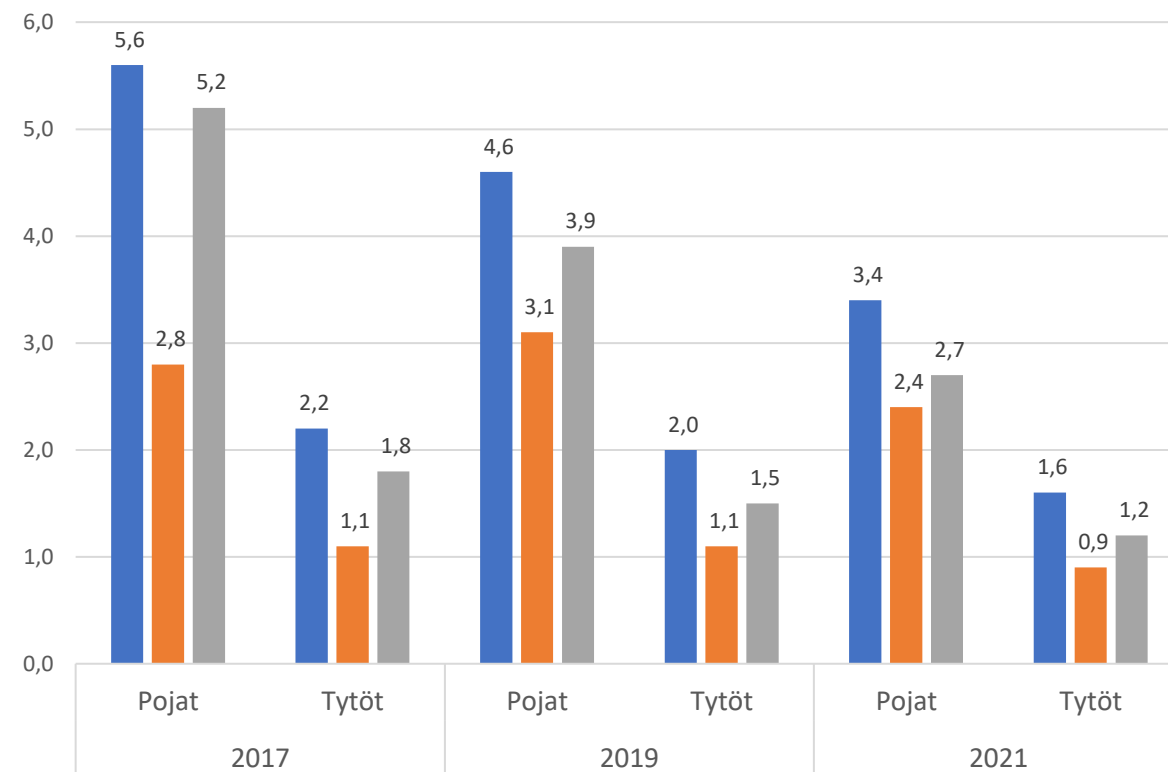
Jyväskyläläisten poikien ilmoittaman hieman enemmän vertailussa koko maahan.

NIKOTIINITUOTTEET 2017-2021 4.-5.LUOKAN TYTÖT JA POJAT, JYVÄSKYLÄ

- Tupakoinut vähintään kerran, %
- Nuuskannut vähintään kerran, %
- Käyttänyt sähkösavukkeita vähintään kerran, %

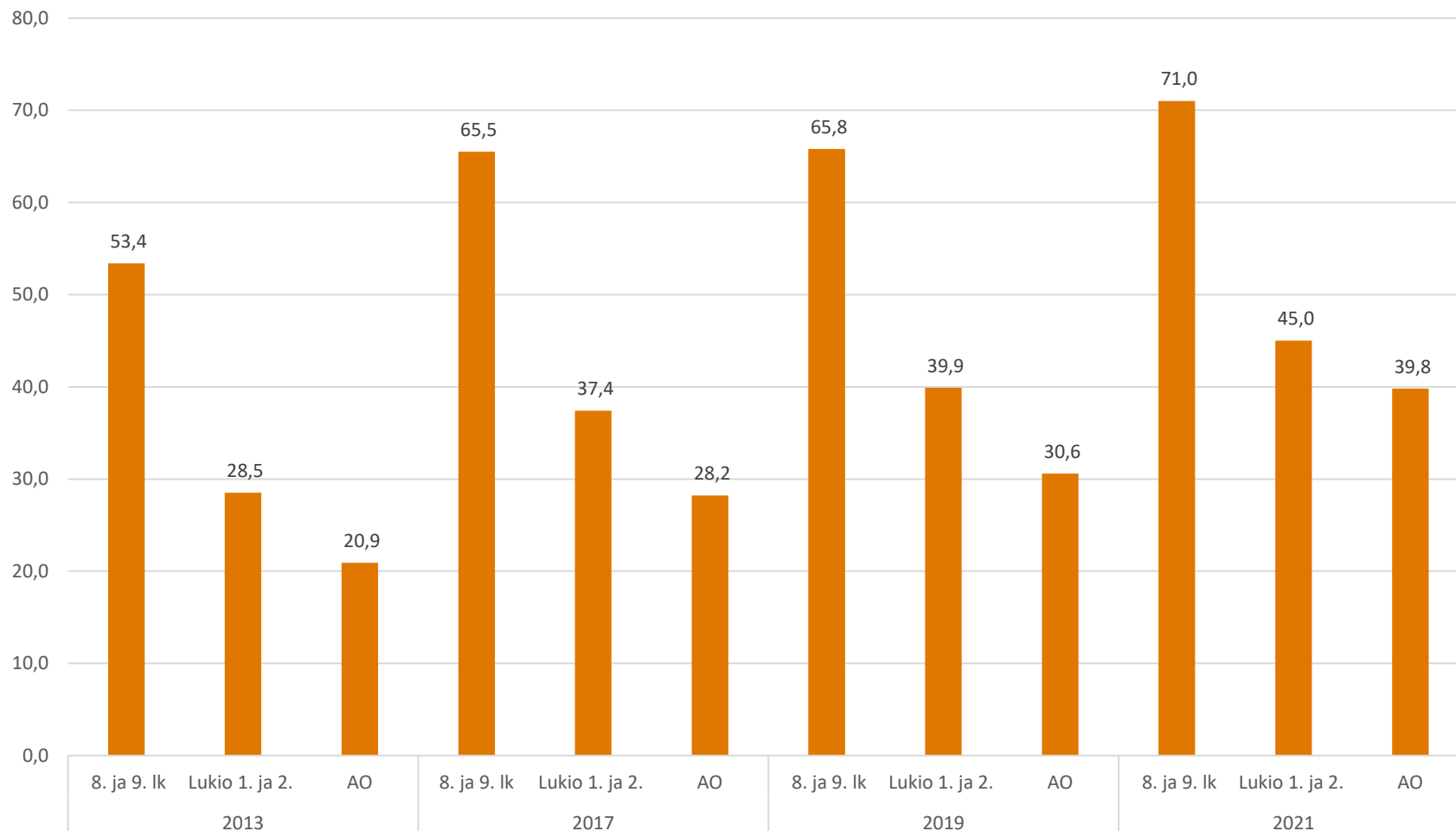
NIKOTIINITUOTTEET 2017-2021 4.-5. LUOKAN TYTÖT JA POJAT, KOKO MAA

- Tupakoinut vähintään kerran, %
- Nuuskannut vähintään kerran, %
- Käyttänyt sähkösavukkeita vähintään kerran, %

RAITTIUS (PÄIHTEET) 2013-2021, JYVÄSKYLÄ: 8.-9LK., LUKIO 1. JA 2. SEKÄ AMMATILLINEN OPPILAITOS

Nuoret, jotka kertovat, että eivät käytä alkoholijuomia (%).

Plussaa

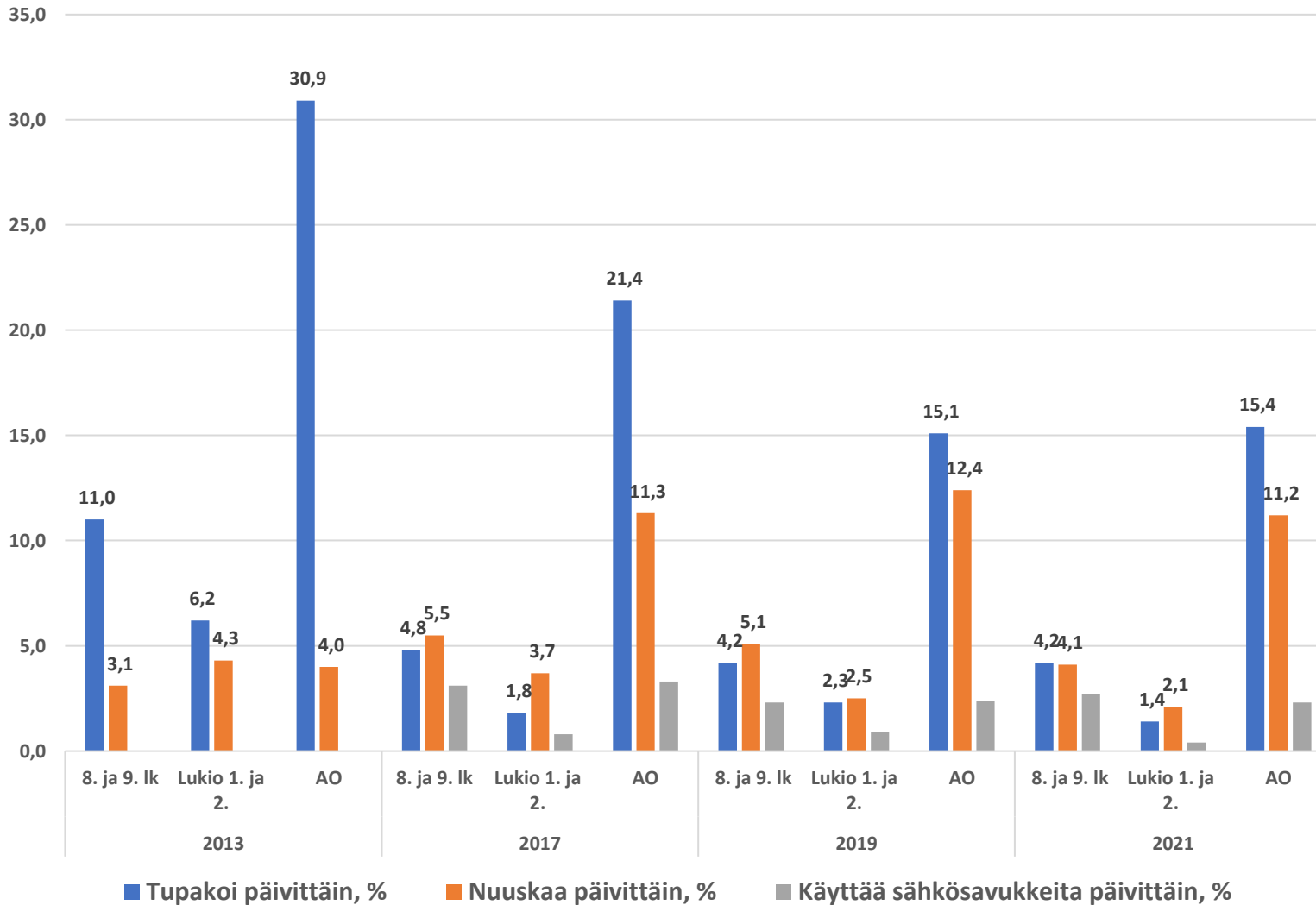
Raittiiden nuorten osuus on kasvanut vuosien 2013-2021 aikana.

Peruskoulussa 53,4%:sta 71%:iin, lukiossa 28,5%:sta 45%:iin ja ammatillisessa oppilaitoksessa 20,9%:sta 39,8%:iin.

TUPAKKA (NIKOTIINITUOTTEET) 2013-2021, JYVÄSKYLÄ:

8.-9lk., lukio 1. ja 2. sekä ammatillinen oppilaitos

Nikotiinituotteet 2013-2021

Plussaa:

Peruskoulun 8.9 luokkalaisten päivittäinen tupakointi on laskenut vuosien 2013-2021 aikana 11 prosentista 4,2 prosenttiin. Vastaavasti lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osalta 6.2:sta prosentista 1,4:ään prosenttiin ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoiden 30,9 prosentista 15,4 prosenttiin.

Huomioitavaa:

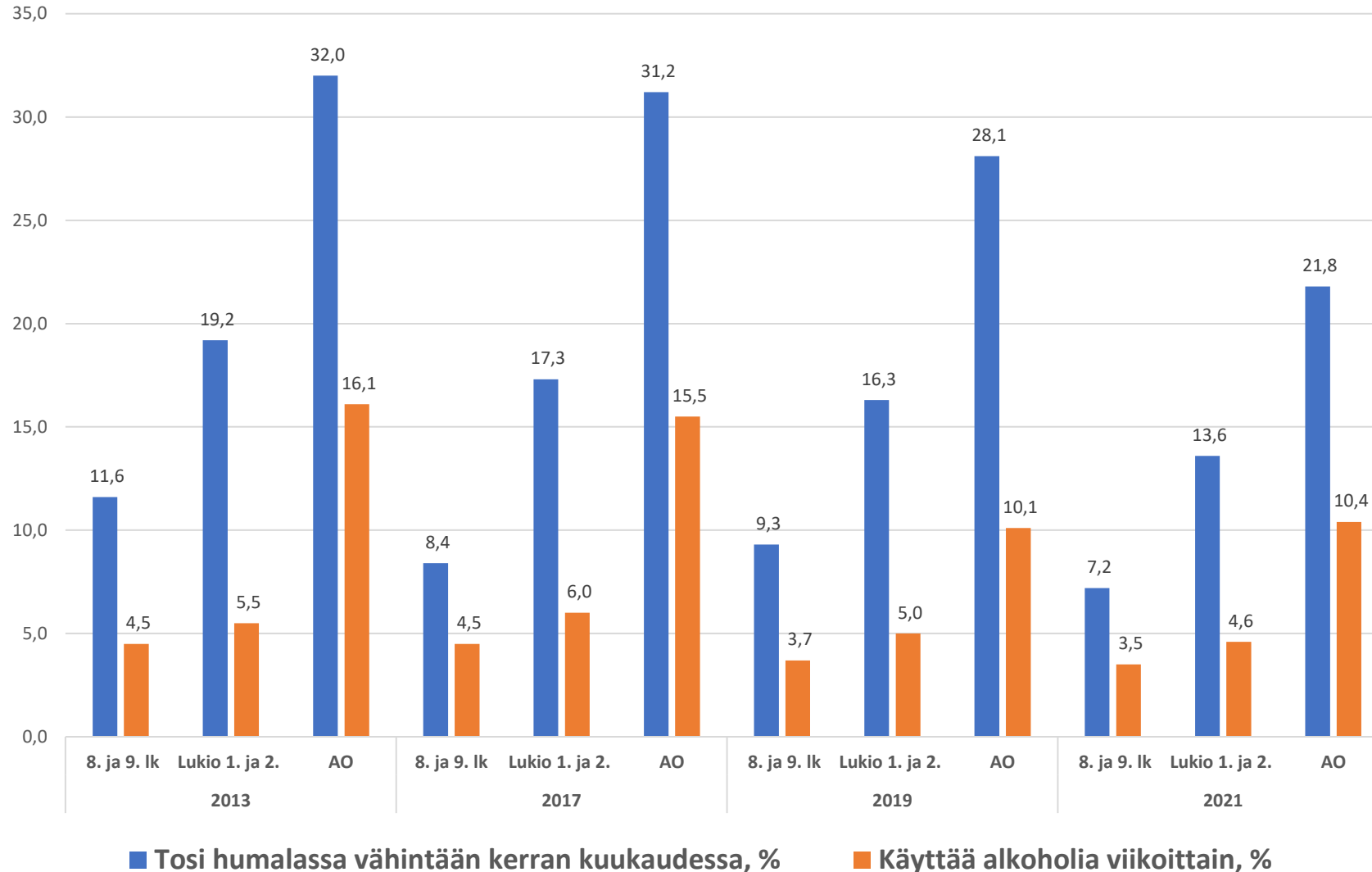
Ammattioppilaitoksen opiskelijoilla nuuskan käyttö on lähes kolmikertaistunut vuodesta 2013 (4,0%) vuoteen 2021 (11,2%).

Nuuskan käyttö vuonna 2021 on ammattioppilaitoksen opiskelijoilla lähes kolmikertaista (11,2%) verrattuna 8.-9 luokkaan (4,1%) ja viisinkertaista verrattuna lukiolaisten ilmoittamaan (2,1%).

ALKOHOLI (PÄIHTEET) 2013-2021, JYVÄSKYLÄ

8.-9LK., LUKIO 1. JA 2. SEKÄ AMMATILLINEN OPPILAITOS

Alkoholin käyttö

Plussaa:

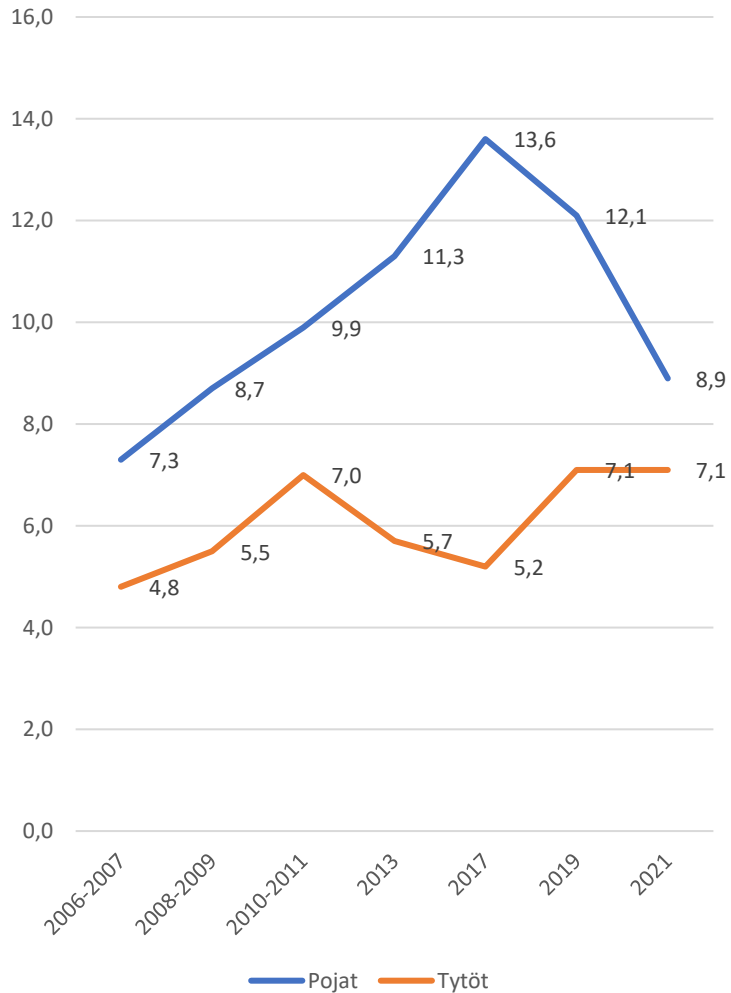
Viikoittainen alkoholin käyttö sekä kuukausittainen vahva humaltuminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla Jyväskylässä.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa joi 9% (Jyväskylä 7,2%), lukiolaisista 15% (13,6%) ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista noin 24% (21,8%).

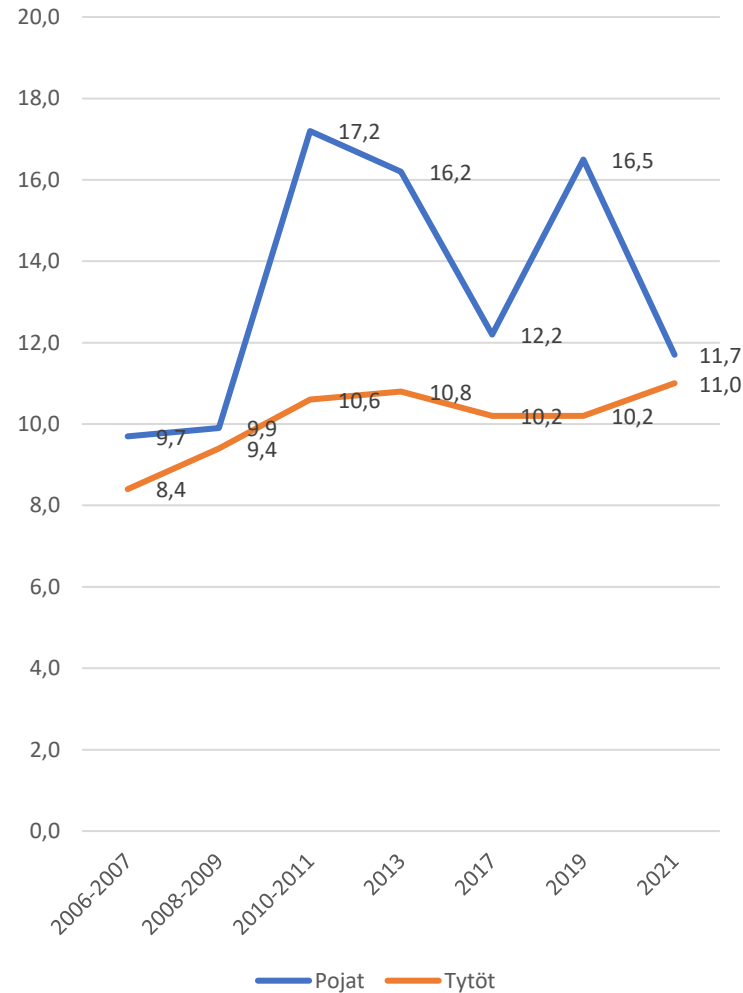
KANNABIS (PÄIHTEET) 2013-2021, JYVÄSKYLÄ: 8.-9LK., LUKIO 1. JA 2. SEKÄ AMMATILLINEN OPPILAITOS

KOKEILLUT KANNABISTA AINAKIN KERRAN %, JYVÄSKYLÄ 2006-2021

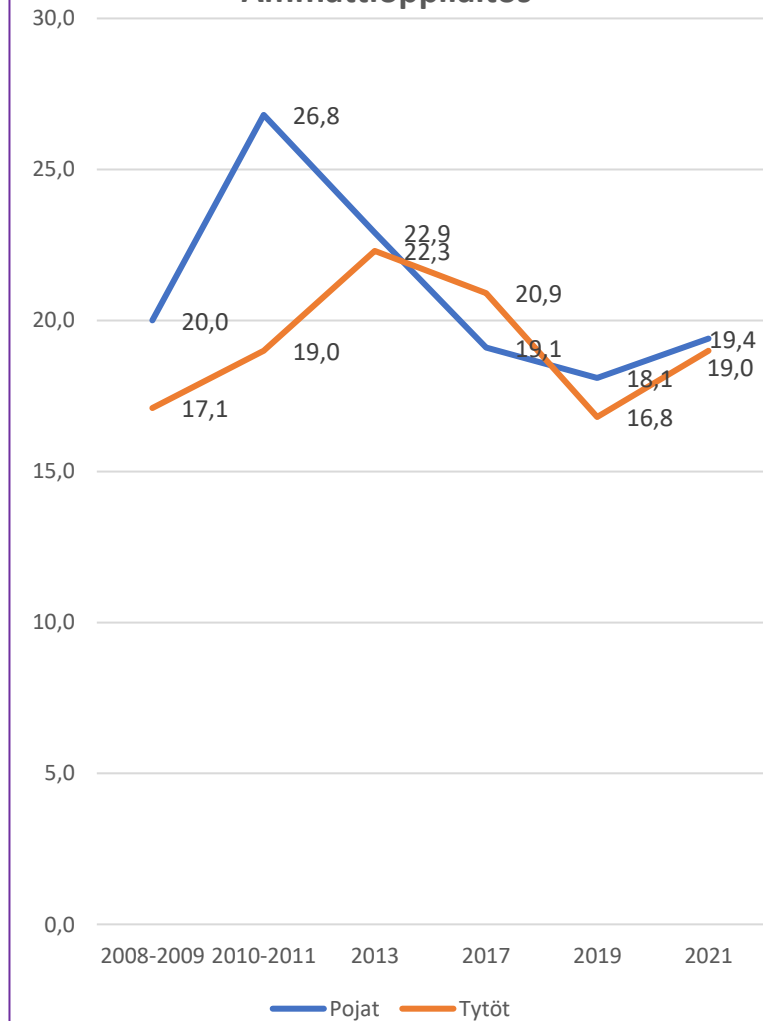
8.-9.lk

Lukio 1. ja 2. vuosi

Ammattioppilaitos

Jyväskylä (edell.dia)

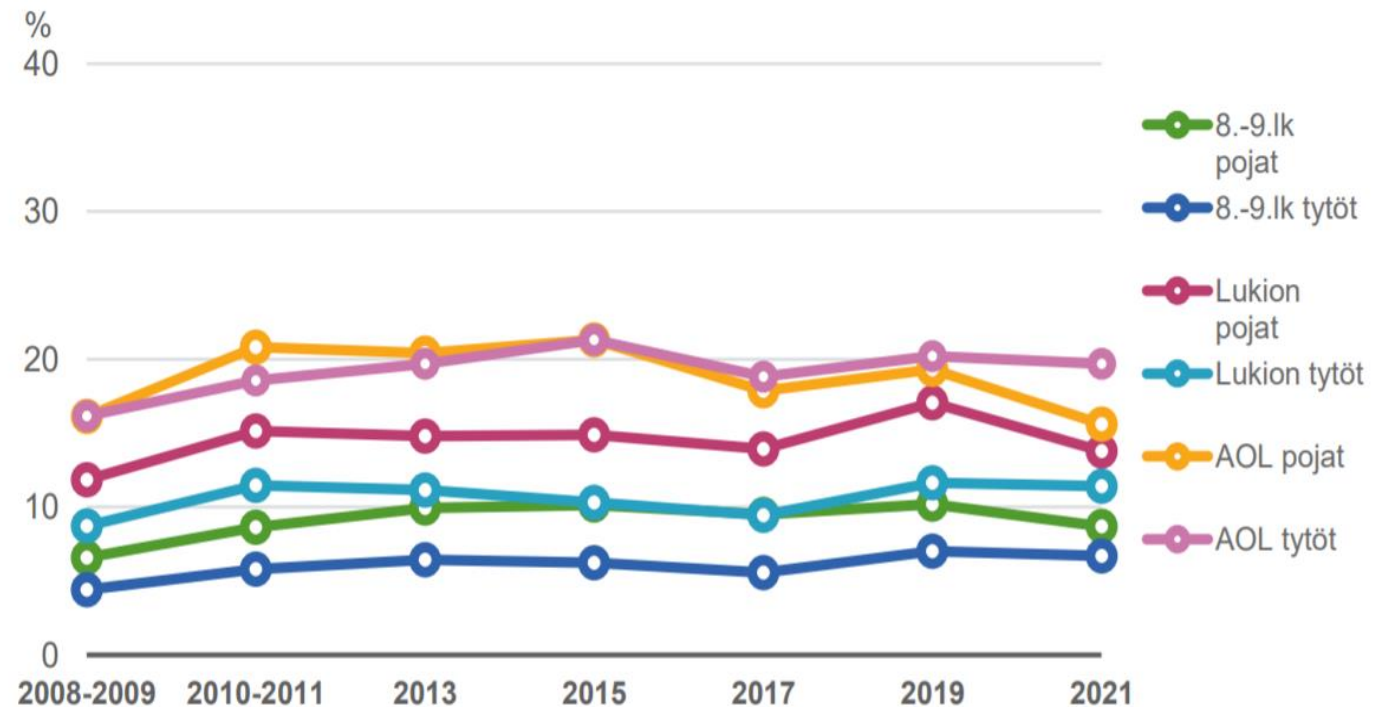
Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä nuorista 8%, lukiolaisista 11,2 % ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 19,2% oli kokeillut kannabista vähintään kerran.

Kannabista vähintään kerran kokeilleiden osuus pieneni peruskoulun ja lukion pojilla, mutta kasvoi ammattioppilaitoksen pojilla vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2019. Kannabiskokeilut kasvoivat vastaavana aikana myös lukion ja ammattioppilaitoksen tytöillä, mutta pysyivät samoina perusopetuksen 8.-9lk oppilailla.

Koko maa (kuvio 9.)

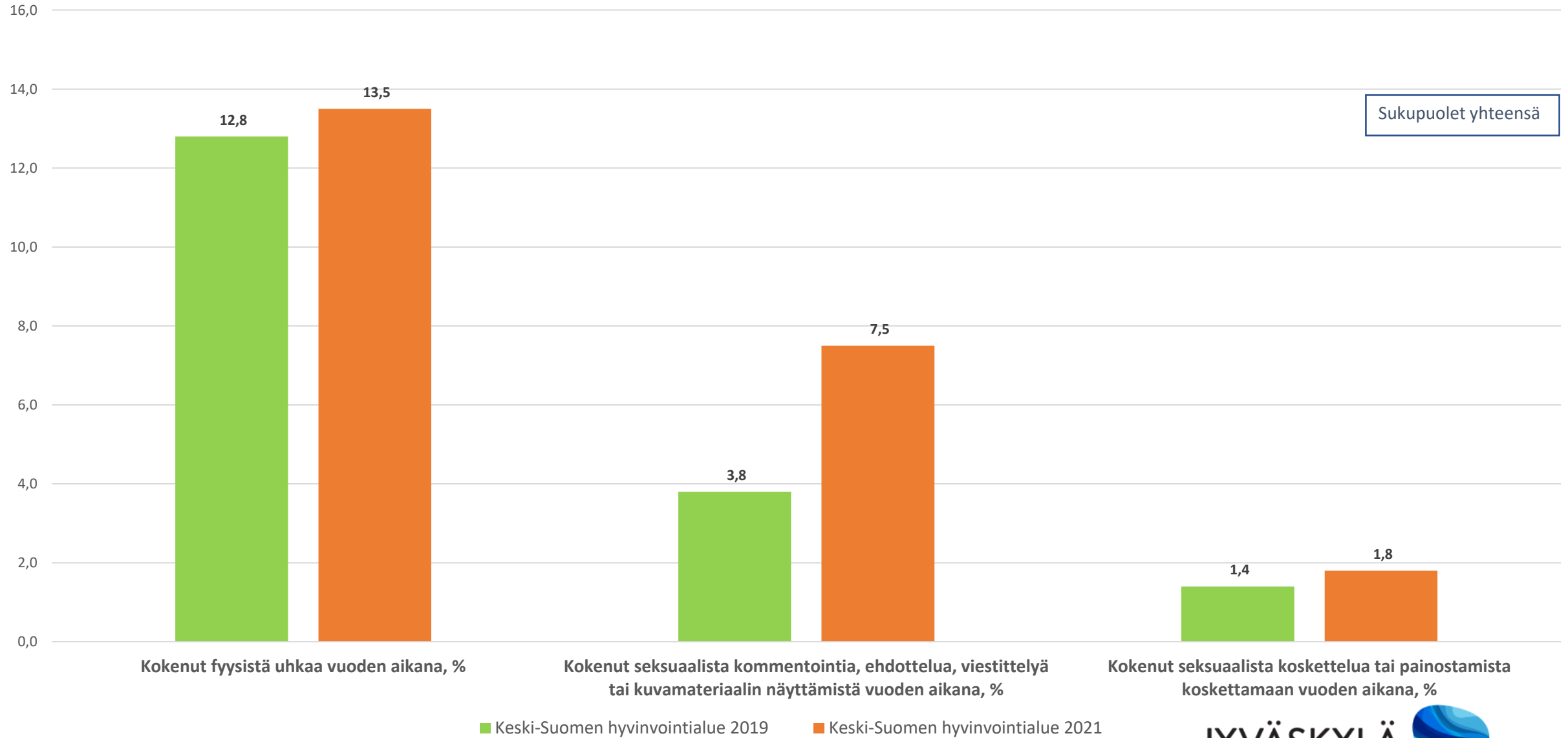
Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä nuorista 8%, lukiolaisista 12 % ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 17% oli kokeillut kannabista vähintään kerran. Kannabista vähintään kerran kokeilleiden osuus pieneni pojilla kaikilla kouluasteilla vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2019, tytöillä muutosta ei tapahtunut. (Kuvio 9.)

Kuvio 9. Kannabista vähintään kerran kokeilleiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

4. KASVUYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS

Häirintä ja väkivalta 2019-2021, Keski-Suomi 4. ja 5. luokka

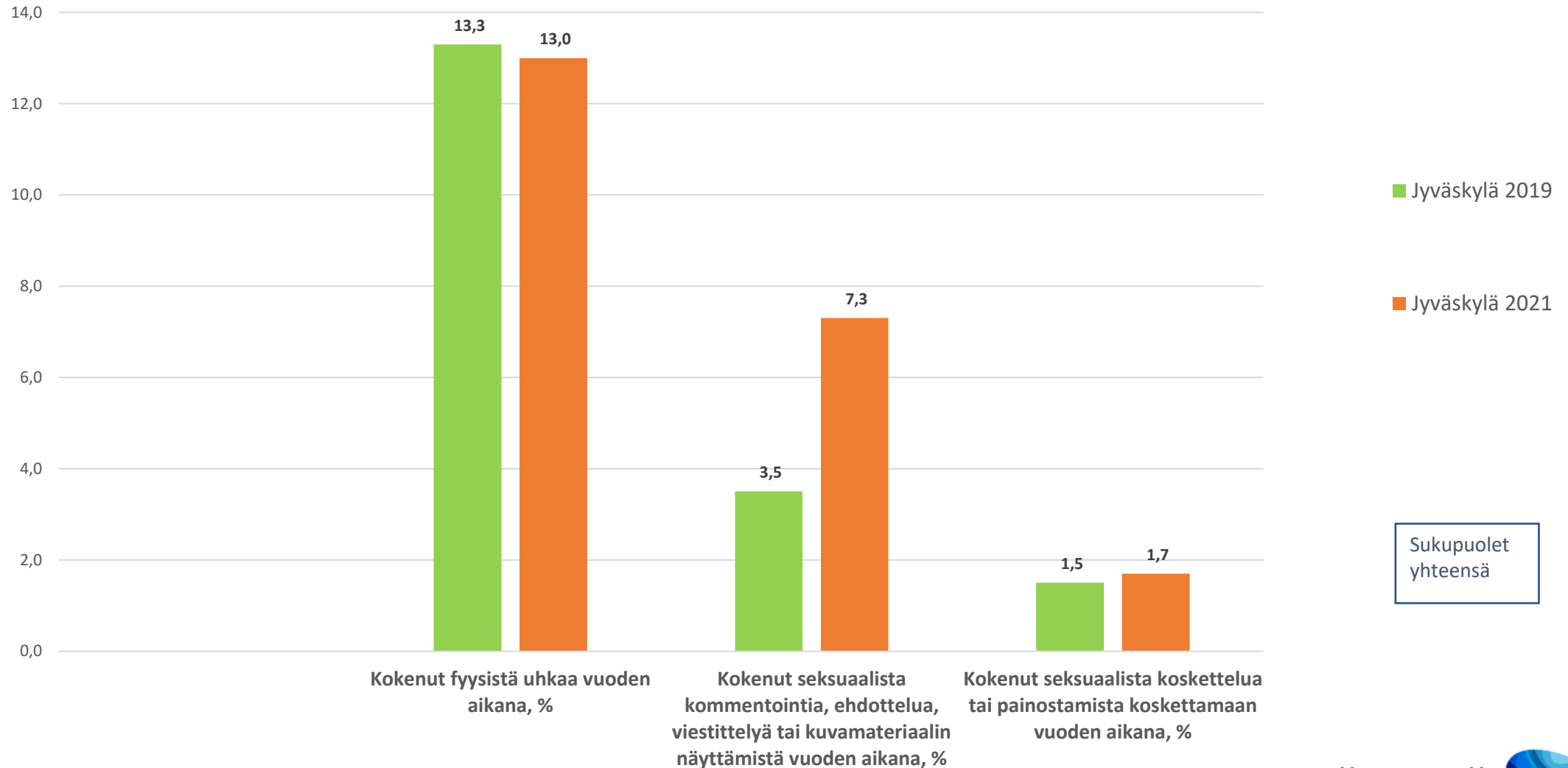

Sukupuolet yhteensä

■ Keski-Suomen hyvinvointialue 2019   ■ Keski-Suomen hyvinvointialue 2021

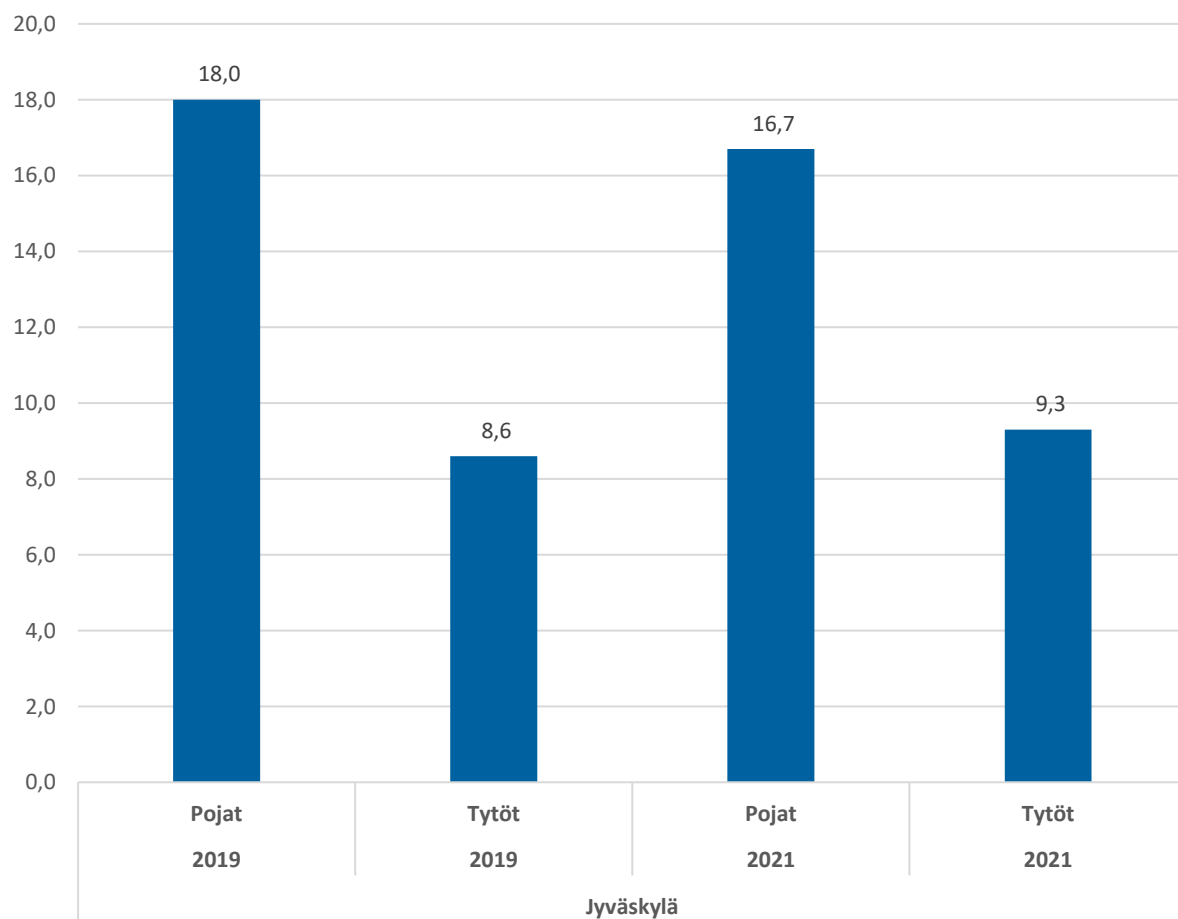
Häirintä ja väkivalta, Jyväskylä 2019-2021

Perusopetus 4. ja 5.lk.

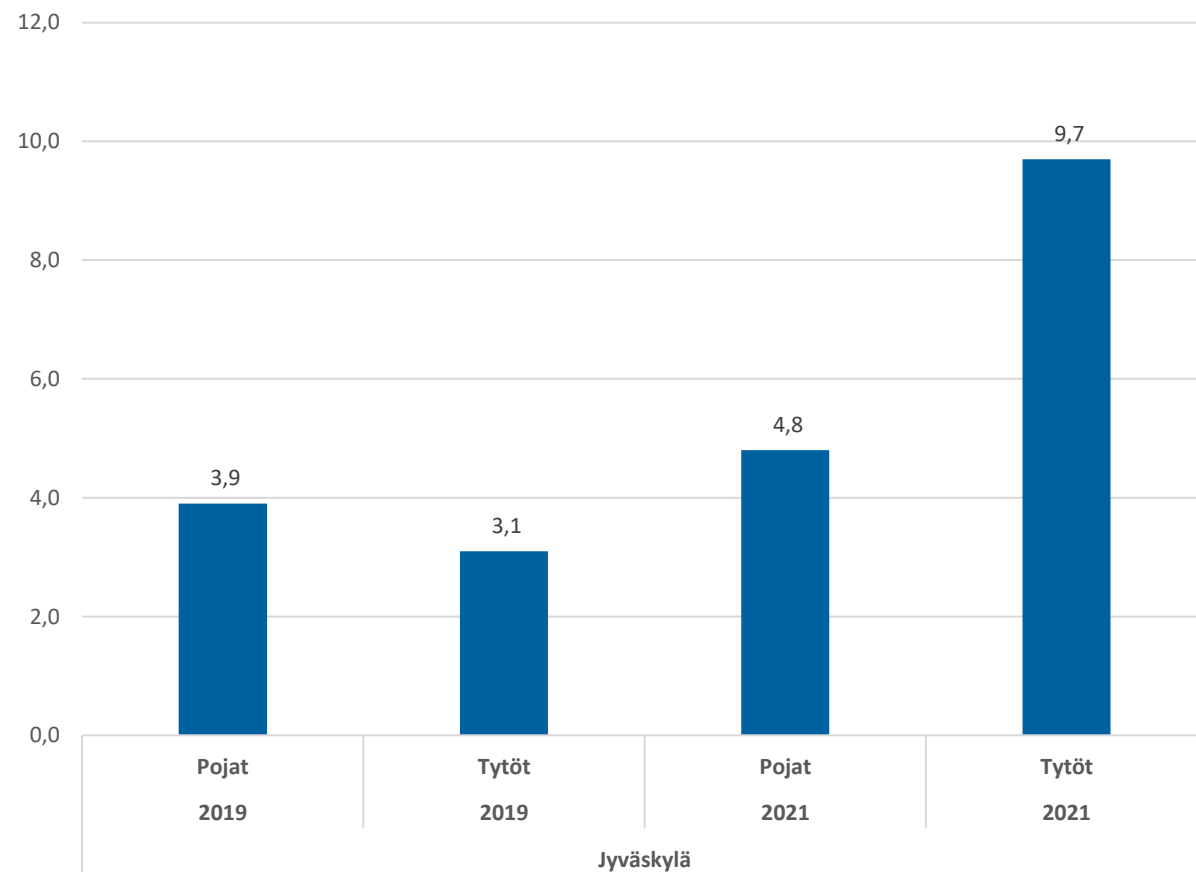

4. Ja 5. luokan tytöt ja pojat 2019-2021, Jyväskylä

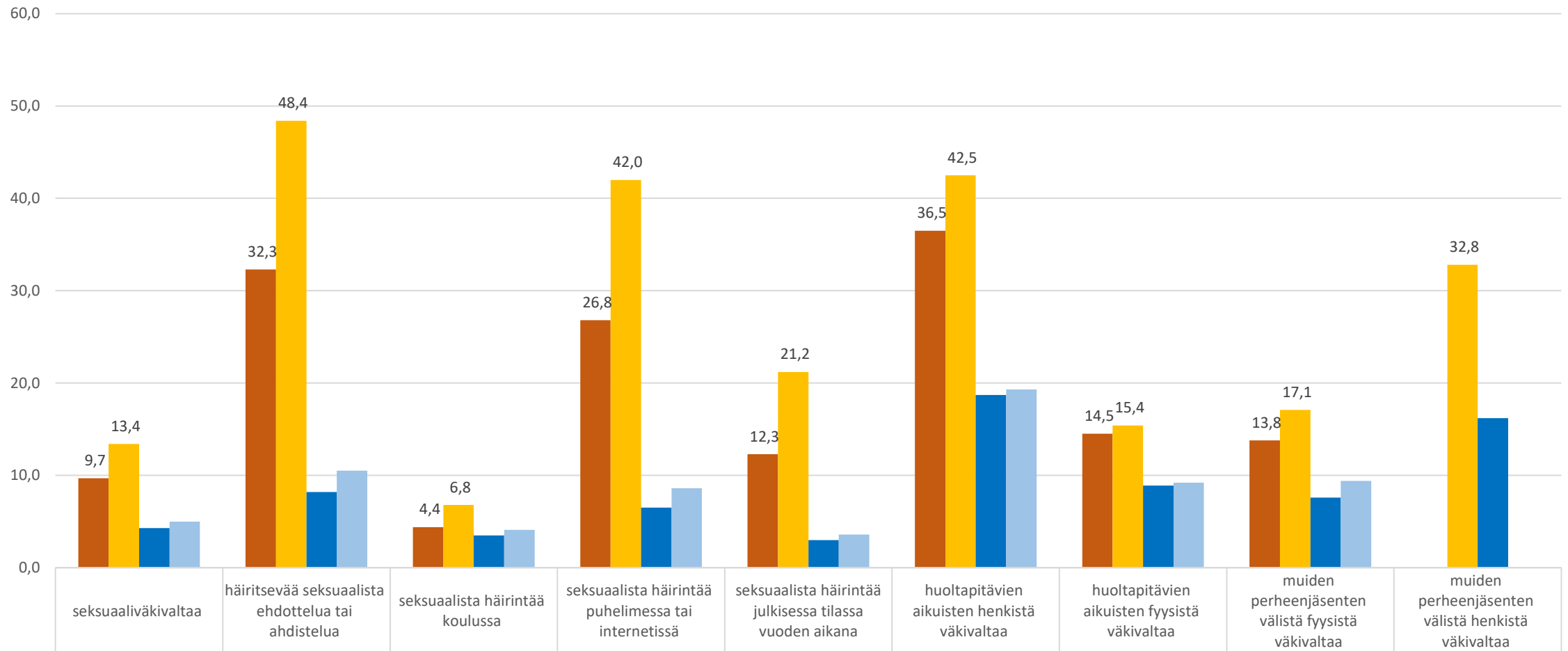
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, %

Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana, %

SEKSUAALINEN HÄIRINTÄ JA VÄKIVALTA 2019-2021 8-9 LUOKAN TYTÖT JA POJAT, KOKO MAA

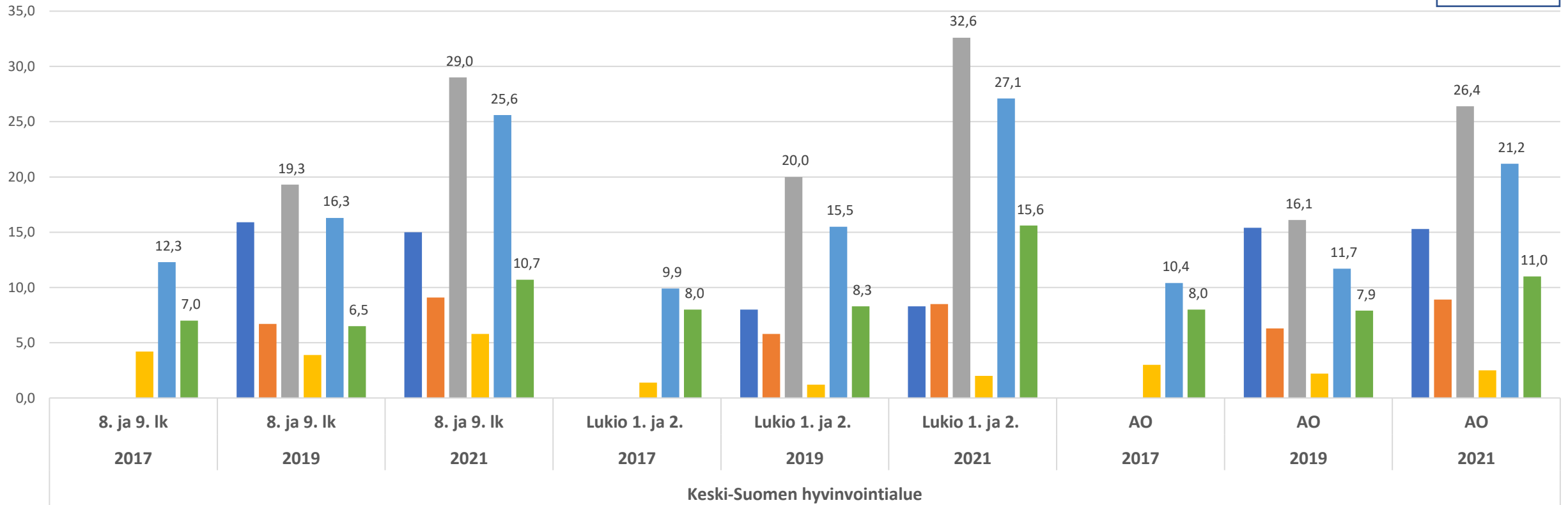

■ 2019 Tytöt	9,7	32,3	4,4	26,8	12,3	36,5	14,5	13,8	
■ 2021 Tytöt	13,4	48,4	6,8	42,0	21,2	42,5	15,4	17,1	32,8
■ 2019 Pojat	4,3	8,2	3,5	6,5	3,0	18,7	8,9	7,6	16,2
■ 2019 Pojat	5,0	10,5	4,1	8,6	3,6	19,3	9,2	9,4	

Häirintä ja väkivalta 2017-2021, Keski-Suomi

Perusopetus 8.-9. lk., lukio 1.-2 vuosi ja ammatillinen oppilaitos

Sukupuolet
yhteensä

Keski-Suomen hyvinvointialue

- Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, %
- Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää puhelimessa tai internetissä vuoden aikana, %

- Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää julkisessa tilassa vuoden aikana, %

JYVÄSKYLÄ

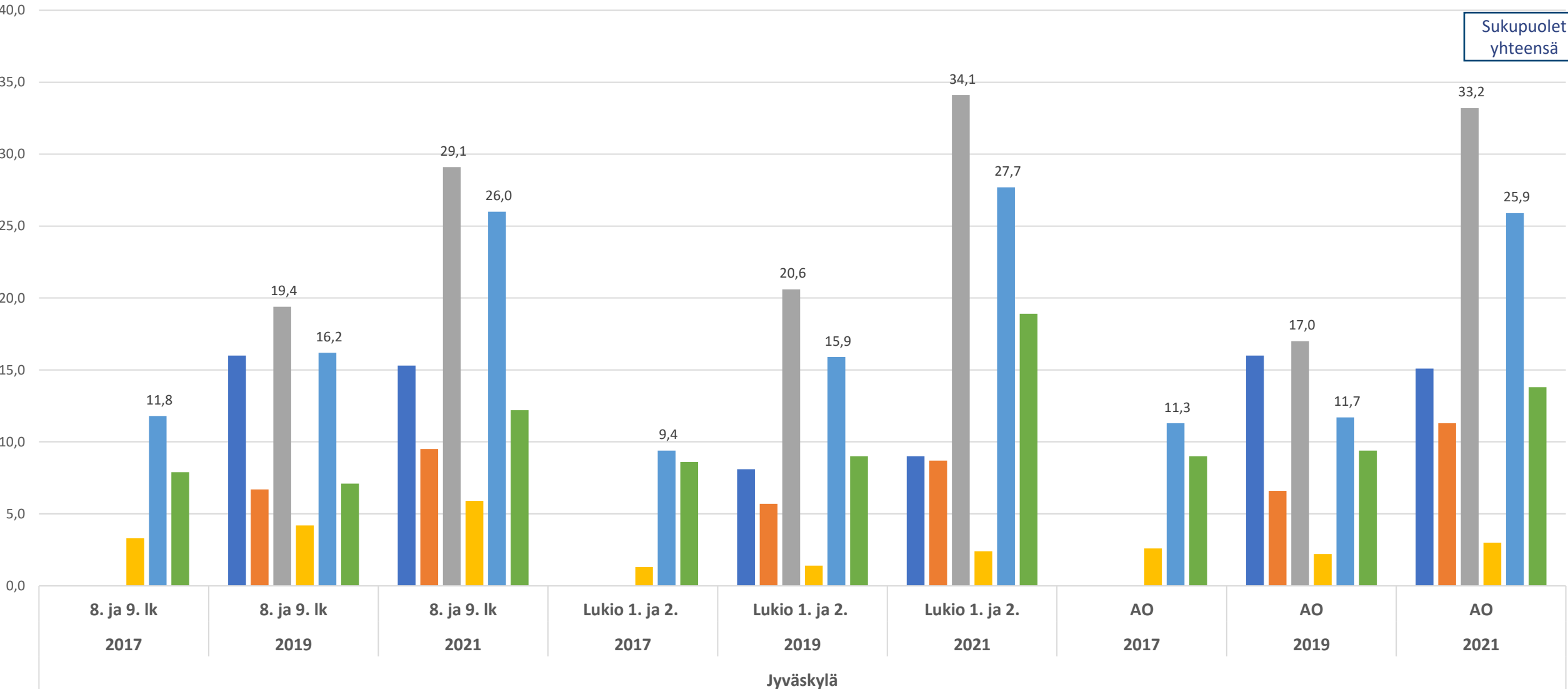

Merja Pihlajasaari

Häirintä ja väkivalta 2017-2021, Jyväskylä

Perusopetus 8.-9.lk., lukio 1. ja 2. vuosi ja ammatillinen oppilaitos

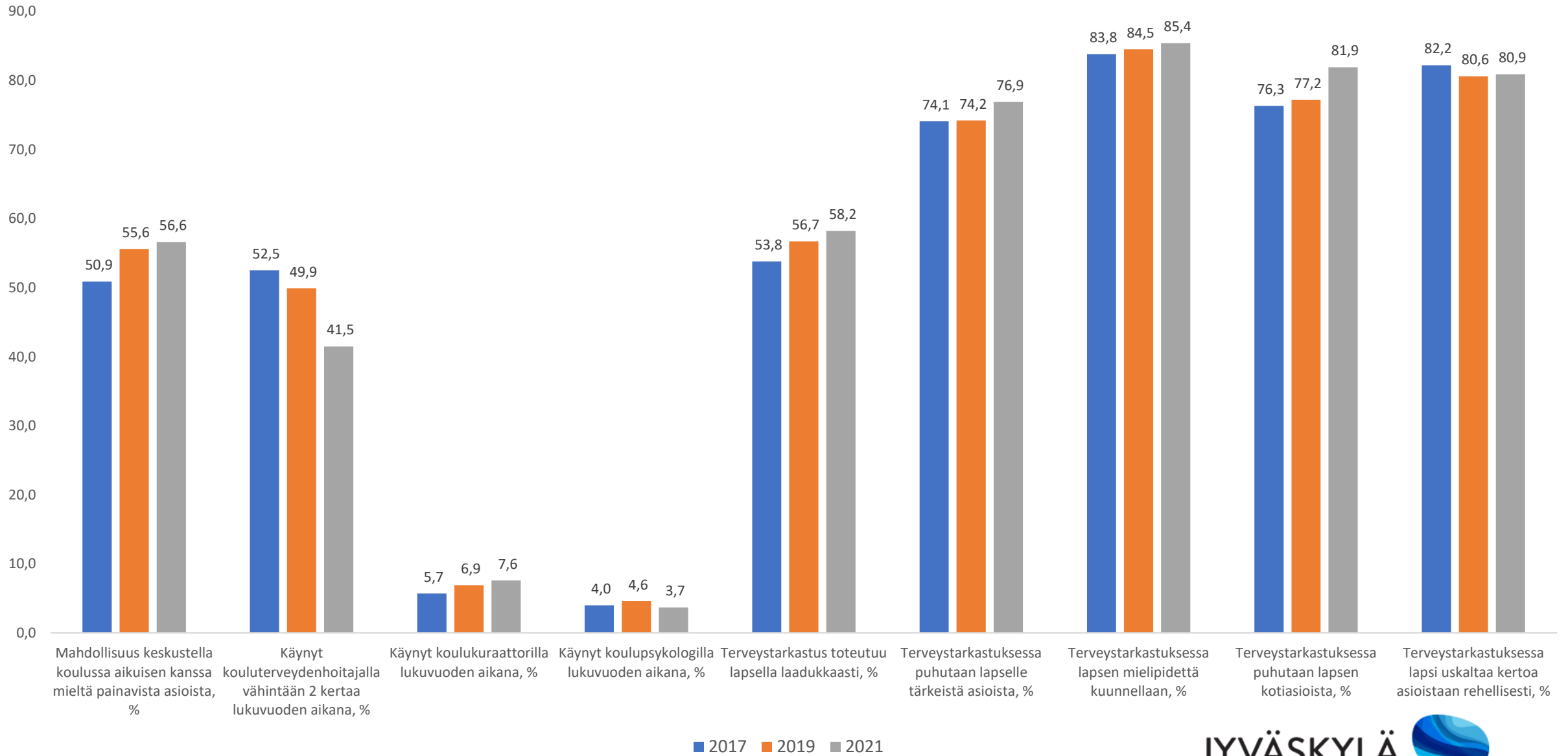
Sukupuolet
yhteensä

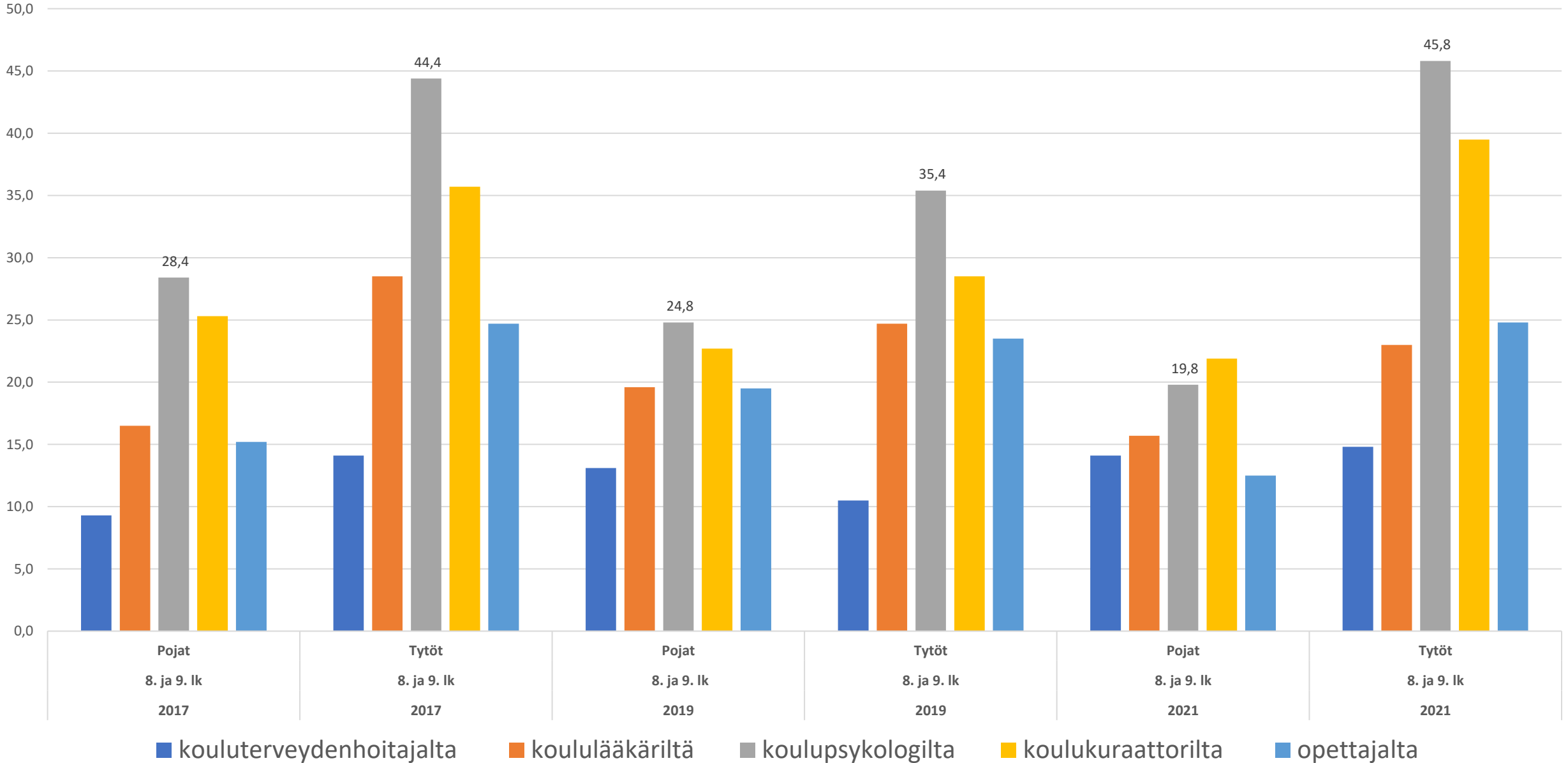
- Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, %
- Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää puhelimessa tai internetissä vuoden aikana, %
- Kokenut seksuaalista häirintää julkisessa tilassa vuoden aikana, %

5. PALVELUT JA AVUNSAANTI

KTH:N PALVELUJEN KÄYTTÖ JA TERVEYSTARKASTUS 4.-5. LUOKKA, JYVÄSKYLÄ

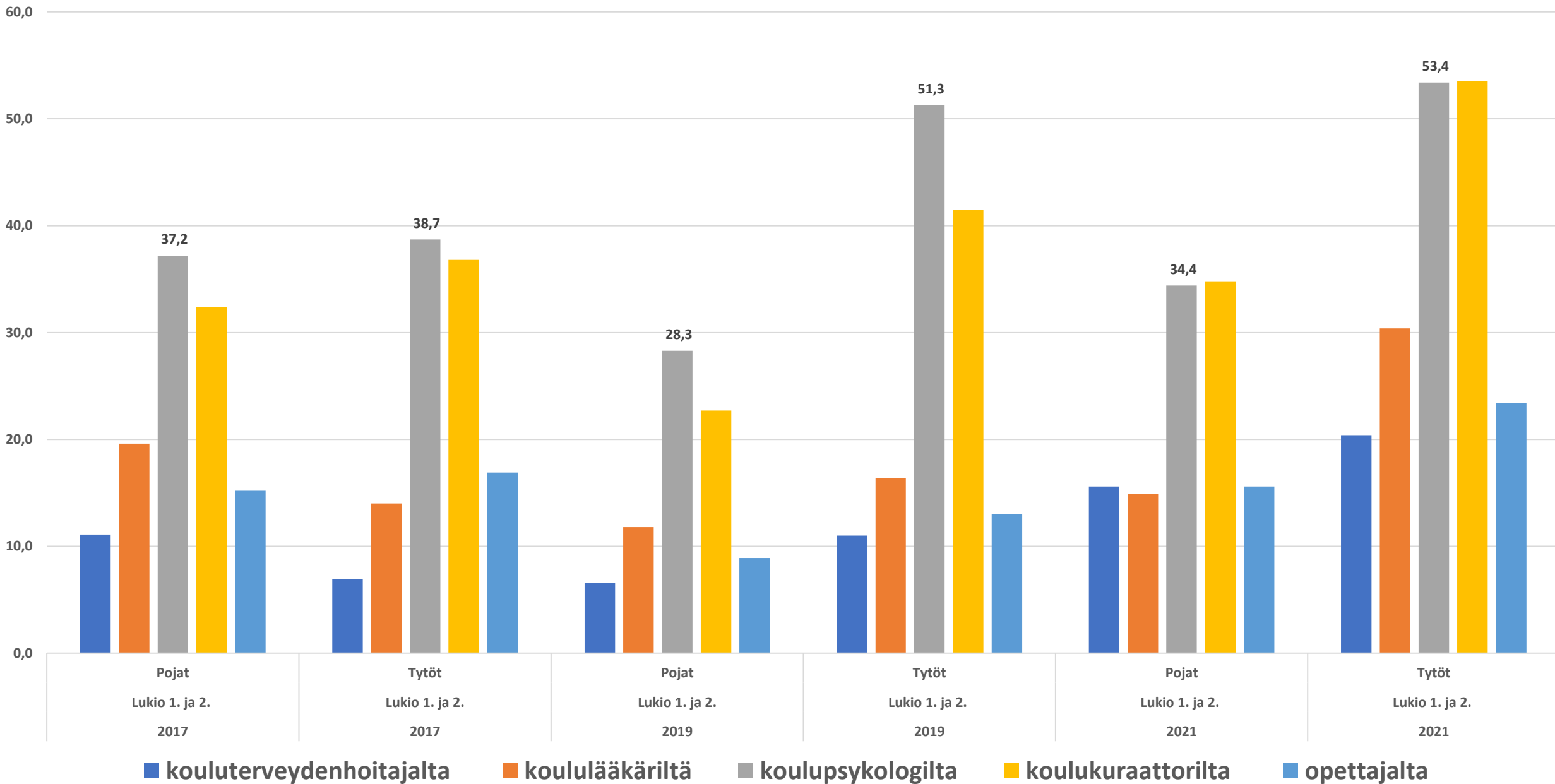

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin lukuvuoden aikana, vaikka olisi sitä tarvinnut (%)
8-9 lk. Jyväskylä 2017-2021

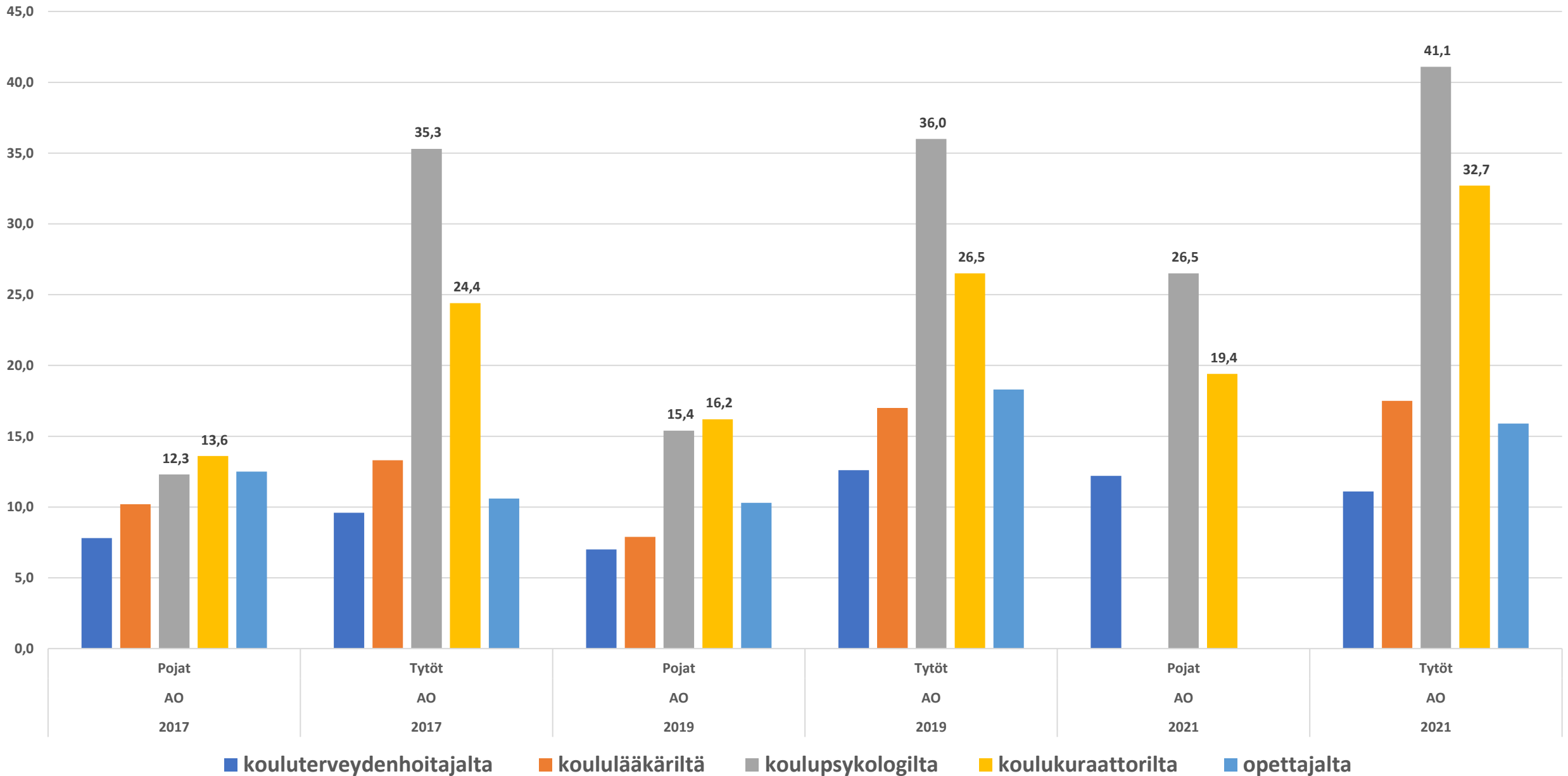

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin lukuvuoden aikana, vaikka olisi sitä tarvinnut (%)

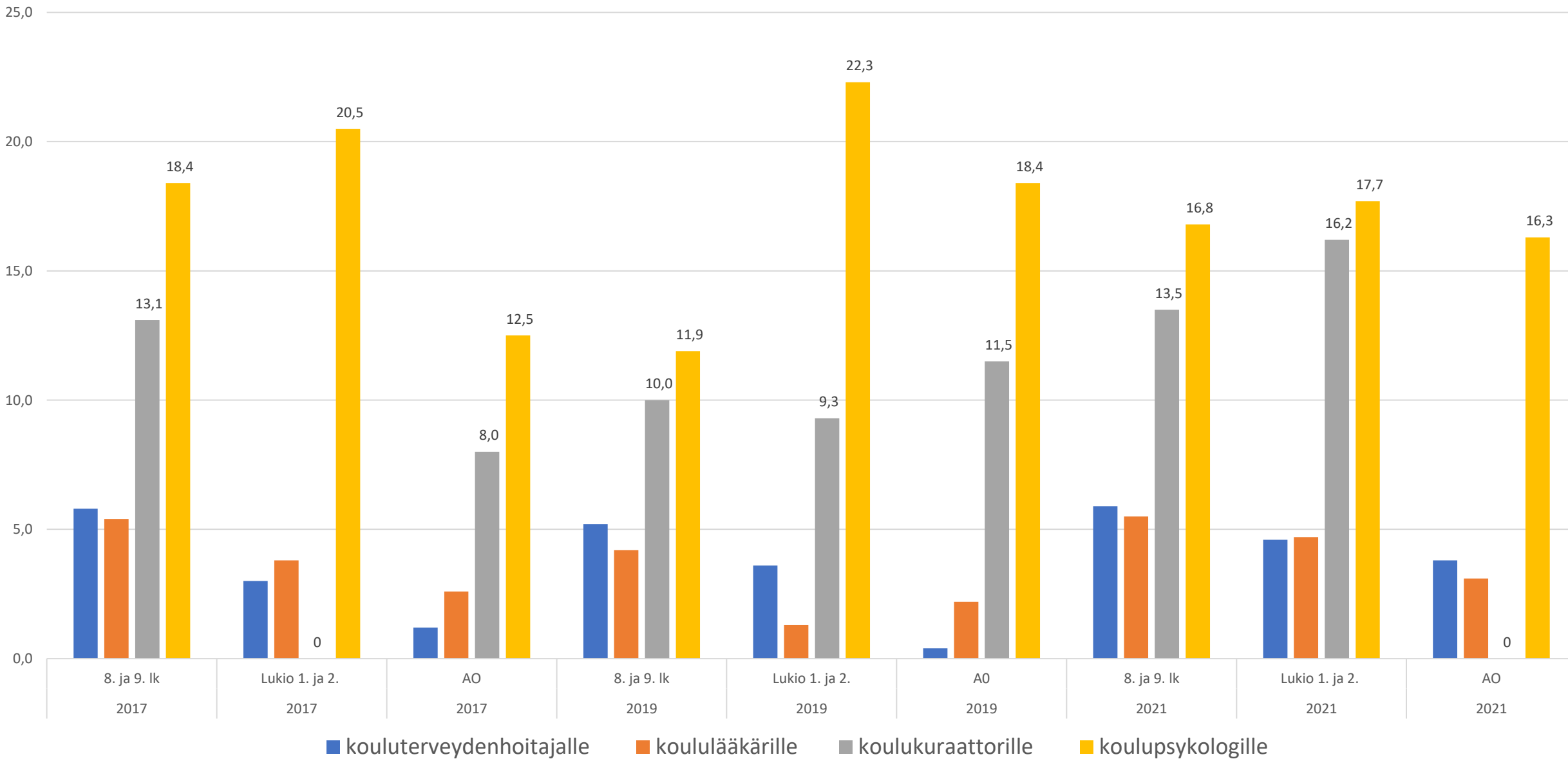
Lukio 1. ja 2. vuosi, Jyväskylä (2017-2021)

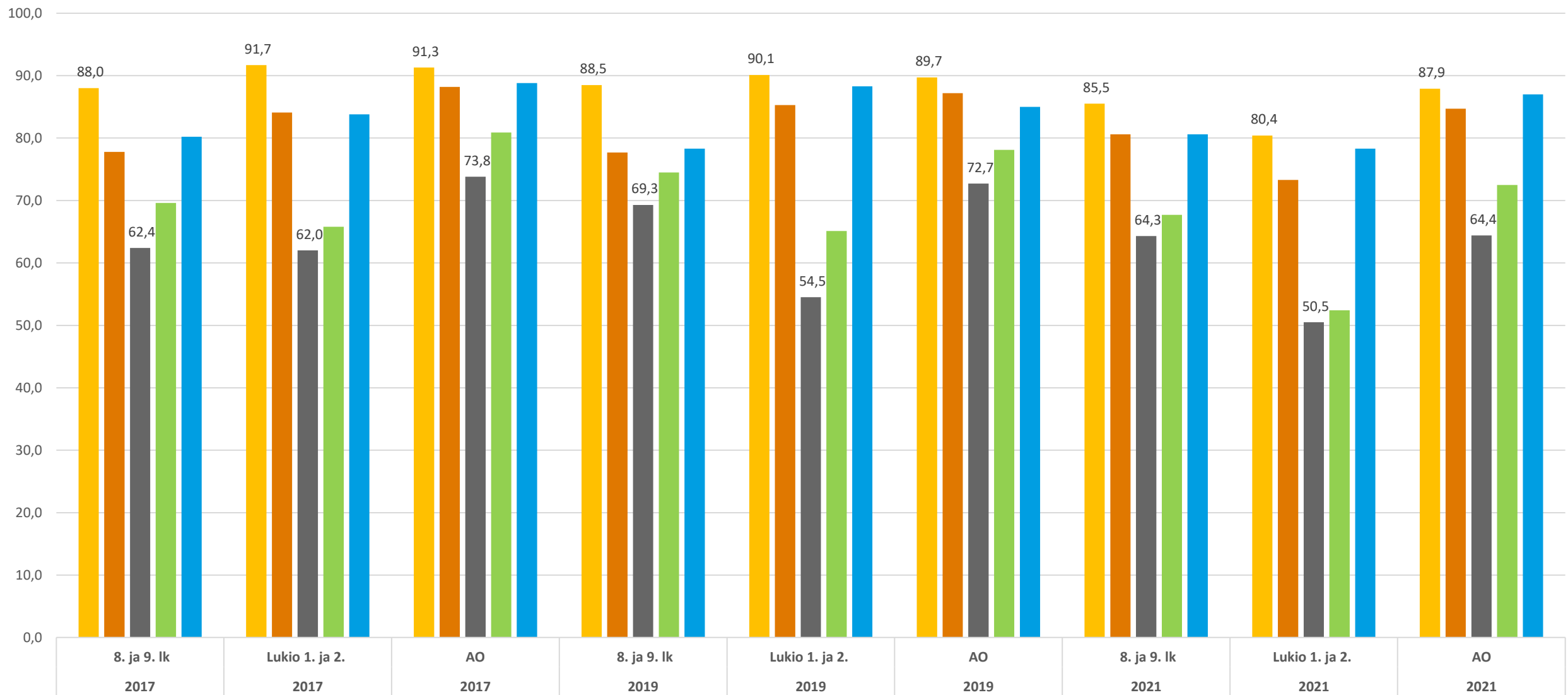
Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin lukuvuoden aikana, vaikka olisi sitä tarvinnut (%)
Ammatillinen oppilaitos Jyväskylä (2017-2021)

Ei ole päässyt palveluun yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana (%)
8.-9.lk, lukio 1. ja 2. vuosi ja AO
Jyväskylä (2017-2021)

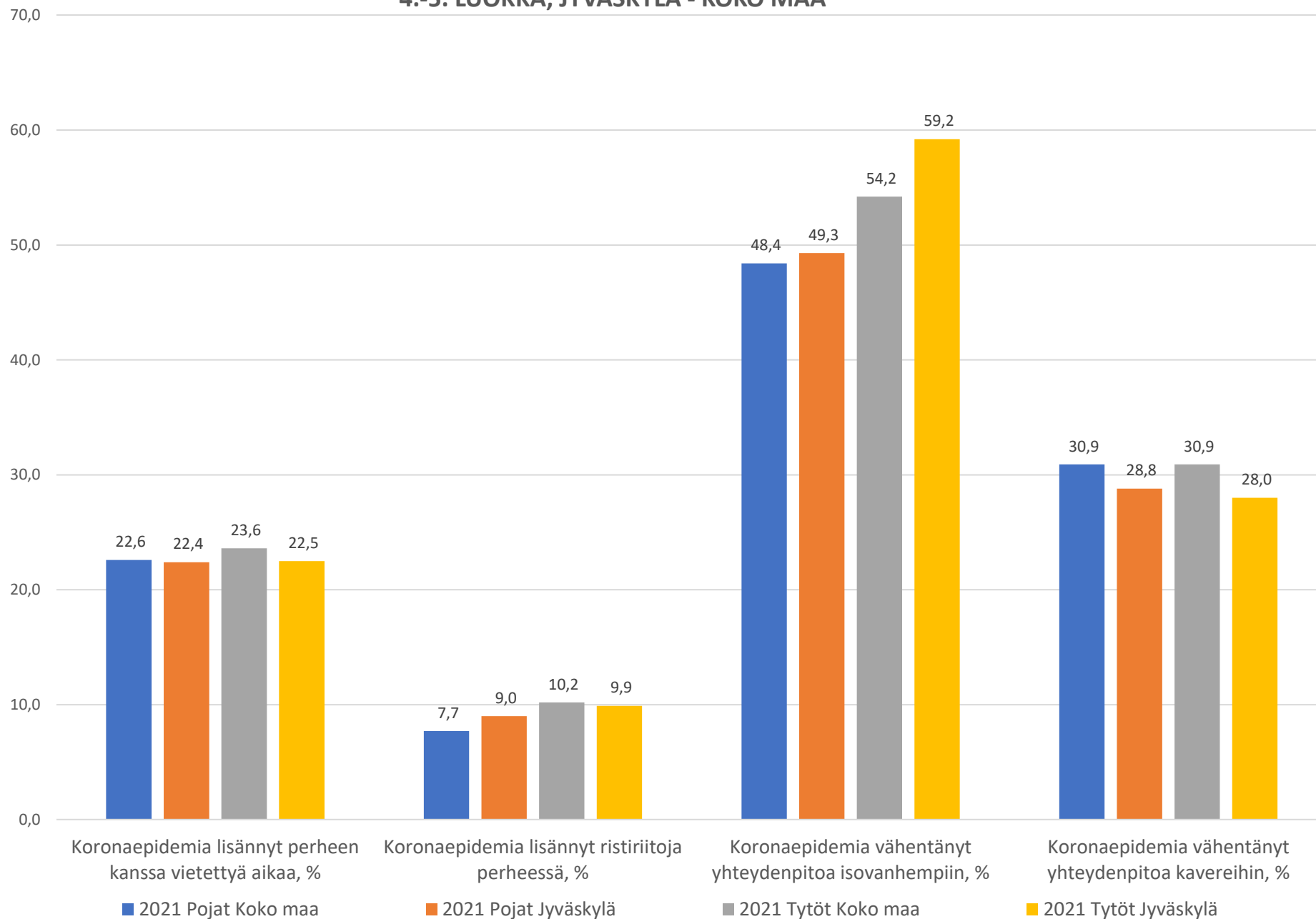
Saanut tukea ja apua hyvinvointiin Jyväskylä (2017-2021) tytöt ja pojat

■ kouluterveydenhoitajalta lukuvuoden aikana, %
 ■ koululääkäriltä lukuvuoden aikana, %
 ■ koulupsykologilta lukuvuoden aikana, %
 ■ koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, %
 ■ opettajalta lukuvuoden aikana, %

6. KORONAEPIDEMIA

KORONAN VAIKUTUS ARKIELÄMÄÄN 2021 4.-5. LUOKKA, JYVÄSKYLÄ - KOKO MAA

KORONAEPIDEMIAN VAIKUTUS ARKIELÄMÄÄN 2021 8.-9.LK., LUKIO JA AMMATILLINEN OPPILAITOS, JYVÄSKYLÄ

